

bremañ 8 ru hoche Roazon

bremañ

15 lur · miz Genver 90 · Nnn 100

NIVERIDIGEZH : NE RESPONTIMP KET !

BOIKOT

War-dro dibenn Miz C'hewevar e vo niveret poblañs ar Stad-C'hall. Gouleñ a ra Ke-nurzhiezh Sevenadurel Breizh digant ar Vretoned kar-o-yezh boikotin an NIVERIDIGEZH-se, ha chom hep respont ar muiañ ar gwellañ. Ouzhpenn-se ne vo ket difenner ober tantadou gant paperiou an INSEE. (MK).

KOMITE BREIZH BUREV EUROPA

Hag adarre an niveridigezh!

Distro eo mare an enklaskou. 7 vloaz' zo dia e oa bet boikotet an Niveridigezh evit dont a-benn da gaout gouleñnou diwar-benn ar yezhoul komzet gant an dud ha folleñou-gouleñnou e brezhoneg. Anat eo n'eñ ket bet efedus a-walch' ar stourm-se dre n'eñ ket bet tizhet hini ebet eus an daou bal. Gwelloc'h eo bet kavet gant an INSEE oullian gerier deomp :

-ne vele ket posueñ embann ar folleñnou all, pe beuzet e vele an dud. Ha koulakoud e vez kaset ur folleñ d'ur plach diwar bemp evit un enklask war ar familhou. Perak no vele ket evit ar yezh ?

-un enklask bras a vo graet war ar brezhoneg, met betek bremñ a n'eñ netra o vont ... Loched fall e vele ar enklask ? An enklask-mañ, forzh pegen brav e vele, ne vo graet nemet ur wech, ne vo ket ken ofisiel ha ugevredigezh. Ouzhpenn-se n'eñ ket ar wech kentañ e vez klaske-touella-fach-anamont gant brizh-promesaou. Gouleñ a reomp eta an niveridigezh ofisiel da gentañ, hag un enklask evit spisaat ar respontou war-lorzh, m'o deus c'hoant tud an INSEE d'hen ober.

bremañ 4

Setu perak e oa bet divizet gant dileuñ ridi ar c'hevredigezhioù boedet e Kenurhiezh Sevenadurel Breizh-Komite Breizh Europa evit ar Yezhoul Bihan boikotin niveridigezh 1990.

D'ar Gwener 22 a viz Kerzu 1989 e oa bet graet un emvod kelaouïñ evit reñ lañs d'ar stourm hag evit kinnig ur boikot digor. Tù 'vo :

-d'ober respontou falatzus (graet eo bet diaj e broioù all ; a-bouez e vo embann ar arak e vo faos siroù an INSEE).

-da respont e brezhoneg (en ur res-pont traou) faos ouzhpenn ; ar respontou e brezhoneg e chell bezañ degemeret pe get hervez imor an enklasker).

-da nachñi respont (graet eo bet e 1982, hep disoñk ebeut).

-da sevel manifestadegoù hag all, hervez youl pep strollad.

Ret eo gouzou mat ez eo pal ar boikot diskouez ha prouïñ ne vo ket an INSEE evit kas he ch'friñ da-benn, abalamour deomp. Seul vuioch a drouz a vo, seul vuioch a gevredigezhioù a vo o ch'avel da volkotif, seul eleudsoch e vo.

Setu neuze ar pezh a ginnigomp deoc'h da ober :

-divizout arak fin miz Gwener hag a-du oñh gant ar boikot pe get (kasit kelouñ deomp).

-embann er c'helaouennou emaoch o-vont da volkotif, hep embann penaos.

-pouezañ war strolladoù all, (poliskel, da skwer), evit ma volkotint ivez.

-pedet e voch d'un emvod d'ar 5 a viz Chwever, lech ma vo dispoilegt an doare gwellañ evit bezañ efedus.

-BROUDIT ar stourm e-touez izili ho strollad!

Ma vez trubuilh, ma vez kaset unan bennak dirak al lezam, e vo difenner gant Burev Europa.

Diouzh o zu, e vo dilennidi Europa o tagañ Bro-C'hall.

Brioù all a grogo ar memes stourm ganeoemp : Elzas, Okitania, Katalonia.

Spi hon eus e lakit hoc'h anv asam-bles ganeoemp. Ret eo sorjal n'hou eus ket amzer da goll ken, hag eo youl hag ho start-jenn eo a vo hon brasdañ nerzh deomp-ni-holl.

Evit komite Breizh Burev Europa :

P.HERVE

BOIKOT

1990 : BOIKOT NIVERIDIGEZH POBLAÑS AR STAD C'HALL

E miz Here 1990 emañ an INSEE o vont da embann disoñk niveridigezh poblañs ar stad c'hall. E Breizh, evel an 32 niveridigezh-poblañs, zo bet abaoe taot da 200 vloaz, ne vo graet reñ boikot ouch yezh ar vro adare, kem e cheñv d'urvezh an INSEE da reñ itour-dwar-benn niver ar vrezenegerien ouzhpenn, pa c'hell diskleriañ roris e pe stad emañ poblañs al loened-kom ha pet kibell a zo en tiez ...

Koulakoud, evel e 1982, e vo diglok ha dispis an disoñkou en abeg d'ar boikot aozet e pemp departamant Breizh gant ar vrezenegerien ouzhpenn.

Un tamm istor a yelo ganeoc'h ?

D'ar 6 a viz Mezheven e skriva Stourm ar Brezhoneg d'ar Chentañ Ministr (a zo 'vez Presidentur "Chuzul Yezhoul Frañs") ha germer morse ar baouan da vodaf) da chouleñ ma plegañ an niveridigezh-poblañs gant yezhoul broadel ar pobloù "bihan", evel ma vez graet ingal er stadoù amezek d'ar Stad C'hall, evit ma vo anavezet a-benn ar fin, hag evit ar wech kentañ, ar vrezenegerien hag o yezh gant ar Stad e un doare ofisiel. Gouleñ a ra SAB ma vo niveret ar vrezenegerien ha ma vo roet tu dezhioù da respont war baperoù skriven et o yezh, evit doujañ ouch gwirioù yezheli pobl Vreizh hag an emlevioù etrevroadeil sinet gant ar Stad C'hall.

Da heul SAB e voe kaset goulennoù-helvet gant e-leizh a gevredigezhioù all, en o

nach ar stad e anavezout az-ofisiel.

-E miz Gwengolo eo kondaonet Per ar Chamm gant Lez-Asezoù Sant Brieg, goude bezañ sinet un anvezdenn an iyo yezh ne chell ket lenñ, ha bezañ selaeut ur proses na gompreñ ket, evel ma skriv ar chazeletennou galloù.

-E miz Gwengolo eo dieubet J.Y. Meudeg, tra miz Gwengolo, G. Cabon, bet harzet gantañ evit ar memes ledou, en toul-bach, abalamour ma n'eo ket kroget choazh an enklask diwar e benn gant ar barner a nac'h outañ ar gwir da gomz brezhoneg.

-E 1990 ne vo ket telet pied ouch yezh vroadel ar Vrletoned en eil niveridigezh-poblañs ha treont abaoe 1804, tra ma vo goulenabat an dud diwar-benn o charr-tan hag o zommerezh.

Boikotiñ a raimp an niveridigezh-se eta, peogwir :

-ne nemet war-dro ar c'heodedour-skwer, galleger ha bevezet, hervez ar patrom nemetañ, unustum unsurt haug unyiezek, eus Brest da Ouvea ;

-e nach anavezout hor yezh ;

-e tiskouez an dismagañs a vag ar stad ouzh an aozadurioù, o doe kaset o goulen abred a-walch', hag ouzh hon yezh hag hon sevenadur.

BOIKOTIN A RAIMP AN NIVERIDIGEZH evit diskouez plann op meñjet da stourm evit hon gwirioù yezh a vez machoù met dibauet gant ar Stad C'hall

NI EO AR BREZHONEG, ni a ra gantañ. Un niveridigezh, n'anavez ket hon yezh, n'anavez ket ach'anomp !

Hag evel e 1982 e vo faos disoñkou an niveridigezh e Breizh !

SAB

bremañ 5

-E 1989 emañ ar Stad C'hall o lidar diskleriañ Gwirioù Mab-den 1789. E-kelt-se diskleriañ ar brezhoneg A-MAEZ AL LEZENN, pa

1990

PREDER

UR SELL WAR GIL EVIT AN DAZONT

E Tregionou ez eus bet dalc'h et un abar-daevez labour diwar intrud Skol An Emsav gant un tolladur tud eus a emsav sevenadur o labourat er skol-veur, war-dro kreizennou brezhoneg, e Diwan hag e Skol An Emsav. Pal an emgav-se a zo studiañ degouezh hiziv ar gevredigezh veizheg e-kelver sevenadur ha klasik an henten-nou da bleustriñ evit hech' amzer da-zont.

DIBENN UR MARE-VEZH.

Ar bloavezhioù 80 a zo bet merket gant daou emdroadur e-kelver hor yezh gag hor sevenadur, da gentañ ez eo fin ur marevezh melezhioù intet-donc'hous ar brezhoneg war annezied Breizh-Izel. Da eil echu ur prantad a zo bet douget gant emsavenien d'houarn ar brezel e krouidigezh strolladoù ar bloavezhioù 50. Al Liamm, Kuzul ar Brezhoneg, Elligieg Breizh, Kendalc'h, Bodadeg ar Sonerien, War Leur, Ar Falz nevez, war lañs luskadoù over Gwalam, ar Bleun-Breug, Ar Falz kentaf, Ouzhpenn e c'hellerien meneg Kamp Trekefflec'h ar Vrezhonegerien hag amod skol diyezhek Sant Erwan (58/60) e Ploueg-ar-Mor. Evarren deus tizhet al luskadur er bloavezhioù 70 gant Strollad an Deskaredrez Ell Derez, Galv, Skol an Emsav, ar festoù-noz, manifestadegou bras ar bloavezhioù 72 ha 75 e Pondal. Gwengamp ha krouidigezh ar Garta sevenadur (77), Skol Uhel ar Vro ha Talbenn Sevenadurel Araokour Breizh (FCPB). Menegomp e fin ar bloavezhioù e krouidigezh div gazetennoù nevez : Bremad hag Al Lanv. Prantad meur ar ganeñez ez eo ives : Glennmor, Silvel, Servet... intet-don e bet rummadioù an amzer-se gant stoumouï kaled ar beizanted, taolouï an FLB hag emgannou evit an diornen ekonomikel. Daoust dezhaf mont war gil, chom a diazezmat ar brezhoneg war vaezioù Breizh-Izel.

TUD NEVEZ E KARG

E-kelver ar bloavezhioù 80 e teu d'an oad gour hag e krog da germer penn an traou ar re a zo ganet goude ar brezel (tud-en-dro da 40 blosaz), er mare ma z'eus bet paouezet da gomz brezhoneg ouzh ar valioù vilen er familhoù. Kotas a ra ar mare-se eant kresk pouez Diwan, douet diwar heulid Skol Bilistin, Skol Sant Erwan, Kamp ar Vrezhonegerien, SADED, Skol An Emsav. Da heul eo deut An Ostet, An Here, Stummidi, Euroskol, Burev Europa/Keñurzhelz Sevenadurel Breizh a zo hér-

d'an emglevioù etre strolladoù ar bloavezhioù 70 hag an F.C.P.B. War un dro eo bet gwellet Sturm ar Brezhoneg o radikalizh stoum Skol An Emsav hagan Dienned Brezhoneger ar chuzul ranvros, ar chuzulioù meur, dreist-holl reo Penn ar Bad hag Adolù an Hantennoz oñch harpaf ar stourm, na gement ket ar penn anezhañ : ur "chendivz e brezhoneg evit ar wech kentañ a zo bet gwellet e Kuzul Penn ar Bad e fin ar bloavezh 1989. Un arouez... E! ar bloavezhioù se eo bet gouezet an aotreegezh vezhoneg, ar CHAPES hag an DEU ar bloavezhioù 80 a zo bet merket gant daou emdroadur e-kelver hor yezh gag hor sevenadur, da gentañ ez eo fin ur marevezh melezhioù intet-donc'hous ar brezhoneg war annezied Breizh-Izel. Da eil echu ur prantad a zo bet douget gant emsavenien d'houarn ar brezel e krouidigezh strolladoù ar bloavezhioù 50. Al Liamm, Kuzul ar Brezhoneg, Elligieg Breizh, Kendalc'h, Bodadeg ar Sonerien, War Leur, Ar Falz nevez, war lañs luskadoù over Gwalam, ar Bleun-Breug, Ar Falz kentaf, Ouzhpenn e c'hellerien meneg Kamp Trekefflec'h ar Vrezhonegerien hag amod skol diyezhek Sant Erwan (58/60) e Ploueg-ar-Mor. Evarren deus tizhet al luskadur er bloavezhioù 70 gant Strollad an Deskaredrez Ell Derez, Galv, Skol an Emsav, ar festoù-noz, manifestadegou bras ar bloavezhioù 72 ha 75 e Pondal. Gwengamp ha krouidigezh ar Garta sevenadur (77), Skol Uhel ar Vro ha Talbenn Sevenadurel Araokour Breizh (FCPB). Menegomp e fin ar bloavezhioù e krouidigezh div gazetennoù nevez : Bremad hag Al Lanv. Prantad meur ar ganeñez ez eo ives : Glennmor, Silvel, Servet... intet-don e bet rummadioù an amzer-se gant stoumouï kaled ar beizanted, taolouï an FLB hag emgannou evit an diornen ekonomikel. Daoust dezhaf mont war gil, chom a diazezmat ar brezhoneg war vaezioù Breizh-Izel.

FRAMM AR STAD C'HALL REDIET DA ZIGERIN : UR BED O VONT DA GET

Ur rummad ha doareoù nevez a zo o vont : dre vras ez eo degemeret Diwan gant ar galloudou-lech'h hep na vele gant an emsavenien arneuz "da vont da chastauñ" evel ma lavar Youn Bodenenn. Gwelout a neer ur strollad studieren ha zoken lisaneed "DA-ZONT" o sevel. Ar re yaouank-se, allies, a zo zo soñj gouñi o buhez gant ar brezhoneg. Ar skolioù a vele "prest da gregñ e-barzh" en-

dro. Muioch-mui an intellektuelod deskergant sellet en-dro dezhioù. Nebetoch a vrezhouegerien a vo, met "desketoù" moarvat.

Mojenn ar vroad chall a zo aet war ziskar dre ma tgore an harzoù d'ar marchaouezhioù metivez d'ar cheleir ha d'an dud. Belek neuze, ne oa ket tu da germer perzh er vuhez politikel en diavaez d'ur seurt "consensus" broadel gall, hag an dra-se a chell dispegañ paro e ken nebeut a emsavenien o ren ar aferiou politikel e Breizh. Gwasket e oia ar brezhoneg gant nerzh ar vroadelouriezh chall.

Muioch-mui e wel an dud e karg al liamm etre sevenadur hag ekonomiez.

Ha gouezet a vele ar brezel er ur med? E speredou an dud, marteze, met en doareoù d'ober mint ket bel kavet ar bloavezhioù 22 evit ar produ diabarezh kriz e Frañs. E penn ema Breizh war dachennou zo : enklaskou war an elektronik, mintel, boudoguennoù zerez. Digenñ a ra ar vro war ar broioù tramar (Brittany Ferries, Brit Air, Brit' Wave) e "Bretagne" a dreuz mor Breizh adalek hafñ 1969.

Sevel Roueda-DOU

PETRA OBER?

N'eo ket mui d'an emsavenien da vont da chouenn a gwirioù da Paris. D'an dud e karg, d'arras zilennet, d'ar chuzulioù meur, d'ar chuzul ranvros eo da vezat hanterourien ar Vretoned e-kelver ar stad. Wamo e rankit pouezaf neuze.

Met, re eo anzav n'eo ket aozet an emsaven evit pouezaf, na labourat eñ emsadeñ. Ne rankid muñ gwelet manifestadegou bras ar brezel a-bezh, aozet war ar prim ha hep a-walch a breder, o vodat un nebeut degouezd pe zoken kantadoù a dud.

Evit stummah ha magañ preder an dud e chellef bezaf savet vez, bap blaaz, ur seurt semin, pe skol-veur e brezhoneg pe gant div lodenn unan e brezhoneg, unan all e galleg : danvezioù o lennañ da vuhez a-vremañ ar vro hag ar bed tro-dro a chellef bezaf kinniget d'an hol. Ur chenaozadur e telebezaf, dindan renerezh Kenurzhelz Sevenadurel Breizh marteze, evit ma chellef bodañ ingal ar braslañ niver a dud.

UNVANIEZH AR GELENNERIEN

Neus ket ch'hoazh gant Kenurzhelz Sevenadurel Breizh-Burev Europa, ar framme a aotrefe dezhñ kenurzhien labour, gouellennoù ha stoum an holl strolladoù : merc'h, de skouer, n'aus ket e Chuzul Ekonomek milik ha Sosial un dileuriad evit komz en an ar miladou a izili a zo dezhioù Bez e tiefe eta Kenurzhelz Sevenadurel Breizh sevel breudou evit temenih he falioù hag aozaf un emgav bras evit o lakaat da vezaf anvezet hag ar brezhoneg war gall.

M anfestadeg Ar Naoned ne o nemet ur chennenn. Adkregi a roimp gant ar stoum ha kaset e vo war-raok gant doareoù a-bez seurtha manifestadegou a deva voezaf.

Iammet hiriv an daou bal, rak an disparti mestestradeuze zo kaoz eus stad ar yezh en deskañezh.

D'an 29 a viz Du hon eus bet un emgav gant Rektor Naoned. Gouellenet Pan arzant eñ ober ar pezh zo d'ober evit ma chello pep hini deskir brezhoneg gant arzante-mañ-mañ. Ha stoum a raimp, ma z'eus oz-homm, evit dont a-bez ar brezhoneg. Stakid zo aman a tel dezhioù deskiñ yezh hor tadoù ha droad e deus da gourkaat Kantelioù brezhoneg en o Bro. En ur vrezhonegat Bro-Naoned e tisouezing ema moneg ch'hoazh e Breizh ha cheñch ar chom distag diouzh hor broioù all.

An hira stoum-se n'en deus ket bahañ ha stoum. Ha valle, hon ehan e tau deomp keler eñ adevel. Peadez hon eus dañs ha vezouñ kounarn, e gwirionez. Da skwer, gouellenet hon o gant Ministerezh an Deskadurezh kauzit 10 post C.A.P.E.S. E.Z. Brezhoneg e 1990, rak ezhommou rak e war gresk, peurigekat gant skolioù ar ch'hoazh diwyzezhik o tegouezhout ar skoladou. Ha pet hon eus bet, "soñj deoch"? Unan! Unan hepken! Pa z'eou bet roet 7 da Gorsika, pem gwel eñ noch eñ Breizh! Biskoazh ha eus bet kement hañg eñ. Gwir eo ne nemet kaf ar gorsiñ kailz eñ ar m'ouezh peleñh lakaat o bombezouñ. Hag ar galloud a gompren matre al langaj ivez, ha ret a domp cheñch prezeg ivez, evit bezaf selaoet!

Goap a vez graet ouzomp gant ar minister. Setu perak e vo ret deomp ch'hoazh, moarvat, manifestañ eñ uicou, harzñ treniou ha stankañ an hentoù, evit bezh edusoc'h.

N'eo ket eñ ar stoum. Ganeoch, ganter kozaleñ, ganter hñijen, ho uig hañgoù stariñien e vo gouezat Rak, Bretoneg op ha pennek ta, ne chom imp ket a-sa-rack ar treñc'h!

Tugduel Kalvez Prezident UGB

T.L.

TRO BREIZH AR SKOLIOU

SKOL SANT BRIEG

Kendalc'homp eta gant hon troiad ; betek Sant Brieg ez afomp ar wech-mañ. 10 vloaz eo bremen ar skol-se ha lidet e vo an dra-se a-benn an nevez amzer gant ur pezh gouel : krogad mell-droad, fest-deiz, fest-noz. 44 bugel er skol-vamm ; 17 er c'henfañ derez ; 3 skolaer leun-amzer : Mari-Jo Rouz, Claudette Gelleg, Doming Jolivet ; 1 hanter-amzer : Olier Ostis ; ur skoazellerez : Fin Rouz ; setu ar pezh eo Skol DIWAN Sant Brieg hiziv an deiz. Nag a hent dibaoe dek vloaz !

ISTOR AR SKOL

E 1979 e oa bet krouet ar skol gant Joel HASCOET. An Ao. Rosmorduc e oa prezidanar skol. Ne oa skol d'ar mare-s nemet d'ar Sadom.

E 1980 e voe roet ur sal deomp t. Rocher Martin stag ouzh Oaled P. Bert. Rener an Oaled, an Ao. Bonnert en doa sikouret achanmp. Leuniet e oa bet ar ch'las gant arrebeuri a-drugarez dezhañ. Debin a rae ar vugale e kantina an oaled.

E 1982 e voe krouet ar c'henfañ de-rez.

E 1986 e voe roet deomp ur wir skol : skol Camot.

Bremen eus :

-ur chantina evel er skoliou all

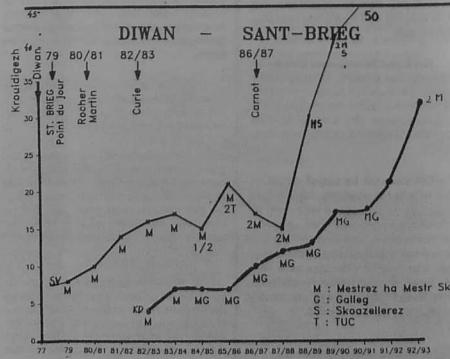
-diwallerezh

-ur skoazellerez hanter-amzer, ko-meret e-karg gant kér Sant Brieg.

A-benn an distro-skol 90 e vo 50 bugel er skol-vamm, ha 15 er c'henfañ derez.

A-benn arblopevezh 95 e vo 100 bugel e skol Sant Brieg.

Claudette Gelleg, Renerez ar skol.

UN HUÑVRE DEUET DA WIR.

Setu ar pezh eo deuet skol Sant Brieg da vezan evit ar re a doa krouet anezhi dek vloaz zo.

Teir familh (gant hini ar skoazellerez), pevar bugel (gant div verc'h ar skoazellerez), ur pezh bihan pretest gant ur greizenn sozial en ur charter poblet. Evel-se e oa stad an traou evit kroñig gan.

Lavaret eo bet atav dispar an traou ne rin ket, met bepredomp bet mennen da gas an

erv da benn.

Pemp gwech hon eus ranket dijoujh ar skol en ur ober 10 vloaz, e lechiou pretest pe feurm... Un andro diasras eti, ar pezh n'eus ket miret ouch ar skol da greskin inga!

Nie vez ket gweliet kement-se perso-nelezh Breizh a Sant Brieg, kouskoude eus war-dro 5% eus an dud chom enni a gomz pe a gompren Brezhoneg hervez an enklask graet ganeomp e 1987. Un tamh helev en doa bet an enklask-se.

Azalek ar penn kentañ hon eus graet kalz war tachenn an darempead gant an dud e karg en ti-kér dreist-holl. Diskwelet hon eus

dezhe e kemeromp perzh, dre ar skol, e brud hag e kamerop ar gér.

Tamm ha tamh eo deuet ar soñjoué enep pe disiblant da vezan gwir doujañs ha kanlabour a challomp merzout muioch-mui da gaiver hon darempead. Kér Sant Brieg eo a ra war-dro ar skol (kampenn, danvez...), kement hag eo gwarzizus ar skoliou-stad...

Deomp da zerc'hel da vont bremāñ.

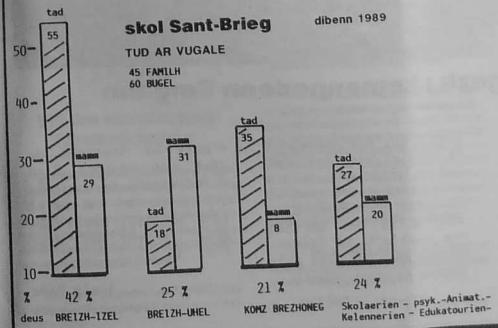
Loeiz BOCQUENET, Prezidant ar skol.

DIWAN SANT BRIEG IKASTOLA MAULE

Dimezel eo klas kentañ derez DIWAN Sant Brieg gan'hini IKASTOLA Maule 1988-89. Da gentañ eus bet skoulmet da rempread dre liher, pep hini oñch en em gingin. Buar-te avat eo deuet an eskennoù da vezan kroñwoch egit eskennoù liherou ordin. Danvez studi int deuet da vezat zoken. Dizoloñ ur vro all, ur bobl all gant he yezh, hec'h istor, he sevenadur, he chudennoù. Lakaat ar re all da zizoloñ kement all dwar Breizh hag he lobl a ven graet iez. Nag a gakon hag a blijeadur a laka ar vugale! E debenn ar bloavezh skol-mañ ez alont belok meneziou. Euskadi a welet o chenskvenen. Ur veij gorzel gant mall a chalhet kreñin...

Doming JOLIVET, skolaer ar ch'en-

tan-derez

Stourm

SAB

MANIFESTADEG E MIZ KERZU

War-dro 60 den o doa kemeret perzh er vifestadeg a oa bet aozet gant STOURM AR BREZHONEG en Alre d'ar Sarnorn 16 a viz Kerzu 1989.

Diskouezet o doa evelse o youl da c'hounid ur statud ofisiel evit ar Brezhoneg e Breizh, ha pouezet o doa dreist-holl war am 2 boent-mañ :

.Panellou brezhonek

war vord an hentoù hag ar gwir da gomz Brezhoneg dirak ar justis.

En abeg da-se o doa ar c'huzulioù skoazell da Gilbert CABON galvet da gemer perzh er vanifestadeg-man.

Goulenn a ra Stourm ar Brezhoneg e veve roet ur jubenour d'an aotrou barner Vuillemin evit ma c'hellfe kompreñ hor

c'henvroad Gilbert a-venn ober gant yezh e vro.

Keit ha ma ne c'helimp ket ni brezhoneg-erien bezaf barnet en hor yezh e vo ret deomp tremen dre hanterouriezh ju-benouren.

Met n'eo ket kaout ur jubenour eo hor pal, ober ganh hor yezh e kemant degouezh zo er vuhez -ne lavaran ket. ■

I. Kadored

Niveridigezh : kemennadenn Emgann

Sevel klemm a ra EMGANN a-enep an diouer a ditouroudi war-benn ar Brezhoneg da gefñer niveridigezh an INSEE.

Chom hep ober an enklask-se -evit digarezioù touellus- a zo diskouez ur wech ouzhpenn.

Rak-se, EMGANN a

penn e nac'h her anavezout ez ofisiel hor sevenadur hag e zisprizer dalc'h mat. Miret e vez ouzhpenn da gaout ur benvig diazez, a zo bet merzhet sur a-walc'h an dalvoudegezh anezhañ gant galoudou ar Stad C'Hall.

Anaig Gars
Aferiou Diavaez

bremãñ 10

Keleier

Yaoankizou korvoet

Tud Y'aouank chwital ganto studiôù peuriat a gav labour evel-se e ti Cîteën. Prometeit e vez dezho ur gevrat da vat, ha chom a reont. Da hortoz.

Daies-mat e vez dezho kavout lojiz, hep labour stabl, ha sevel tiegezh zo kaiet, pa nevez kat prestat archant dezhi gant ar bankou dreist-holl.

Displouj d'an holl ne ket politikezh Cîteën avat: daou vurev-labour berrmerien zo paouez digerien e kér Roazhon. Sedma z'eus bremañ 3.

Mark KERRAIN

BRETONED : UR VARC'HADOUREZH MARC'HAD-MAT!

7 sizhunvezh-pad e oa bet diskrog-labour e ti Peugeot, a Sochaux, gant ar vicherourien paeet fall-daoñs, ken e voe kollet 32.000 kar-tan. Evit adaptar an daile o deus divizet ar pennou bras enfeuntei ouzhpenn 2000 labourez berrmerien, o tonnus broioù an dilabour : Hanternoz Bro-C'hall, ha Breizh. Kiri-boutin eus Naoned ha Brest o deus kaset da Sochaux paotred yaouank eus Kemper, an Oriant, Sant Nazer hag all.

Lojet e vezont en un ti labourerien enbroet a oa semet abaoe 10 vloaz, hep clour tomm a ra prieziou (torret an holl, a-hervez). Labourat a ra ar baotred ugent vloaz-se evit 6000 lur ar miz. Loo deus kavet gwell distriñ d'ar gér echom.

Kann a sav ailes etre paotred an Hanternoz ha re Vreizh, ma vez reñ da baotred Mari-Robin mont d'eo dispartiañ. Difenneteo ar boeson en t-loign? Penaos e chalfeut mirout ouzh labourerien yaoank da lonkañ?

Mont a ra lod da glask labour da Vro-Suis. Re all a zo o soñi distriñ an aberañ ar gwellañ. Ma chomfent o deñ 80 lur a choper ouzhpenn. Ur chear a brof, keta?

LABOUR

500 den skarzhet gant Cîteën-Roazhon.

Profoù-kaer a car Cîteën ober d'implidi. 500 labouer berrmerien o deus bet o liñez dibenn-kavrav a-roak Neoleg, dam anezhañ a labourat e Cîteën Roazhon abeo bloavezhioù. 3300 labouer berrmerien zo implidi gant labouardeg Roazhon, tot ar chard eus ar goñgoriad.

Labour 'zo, gwerzh zo d'ar c'hiri, hag ur milion hanter a urvezhioù ouzhpenn zo bet graet e 1969.

BREZHONEG EN "OUEST FRANCE"

Skriet en doa Erwan David, eus Logiv-Lannuon, da Ouest-France da chouenn muiuloc'h a vrachoneg er gazetenn bennetiek-se, na embann mut pennad ebet an hon yezh (pa vez gwechall ur pennad sizhuniñ gant Per-Jakez Helias). Responsiel eus eo bet dezhañ ne oa kac'h ebet da lakaat muioù a vrachoneg "en amzer da zont". Met "o predierañ emear war an hir dermen". Da sikour an dud kaezh-se gant frenderienou eñch aliong d'hou lennerien skrivañ haridzh eñch Ao. François-Régis HUTIN (Ouest-France, Z.I. Rennes-Chantepie, 35051 ROAZHON) da chouenn pennadou en hor yezh, diwar skwer Erwan DAVID.

REDON : UR MAER A-ENEK AN DEPARTEMENTOU?

Gouzout a ouzer pegem noazus eo an departementou evit buhez armerzhel ha sonnou eñch aliong d'hou lennerien skrivañ haridzh eñch Ao. François-Régis HUTIN (Ouest-France, Z.I. Rennes-Chantepie, 35051 ROAZHON) da chouenn pennadou en hor yezh, diwar skwernedou mat.

"N'eo ket anavezet Bro-Redon (gant ar stad) en e anterred (gant kantonioù departament al leger-atlanter) choazh, ha ret e vez deomp sturm eñch baset anavezet, rak gweleout a cheller e galoud dieueñet gant ar stad, e framzouez a lezenn-digrenn, och adkreizennet e pennkeñniou an departementou", pezh a chell, eme an Atroù-Meur, paouzul muioù choazh an Argoù, hag e Bro-Redon gwasheat dieoch he ramidigezh.

Ha gwele e vo maer P.S. Redon e penn ar sturm a-enep an departementou hag evit adunvaniezh Breizh eto.

Mark KERRAIN

KER ROAZHON : BREZHONEG, YEZH ESTREN

En holl voestroù-lizhiz e oa bet lakaet gant skriptioù an Ti-Kêr ur gêr a gazerenn annezid anvet "Rennes-école" da ruññ oberezenn an Ti-Kêr war dañhenn an Deskadurezh.

Nebeut a dra a oa da larou evel just war dañhenn ar brezhoneg. Evit kavout ar chelouù avat eñch annezid ar pennad "Langues Estragières" Nag ur program!

Er memes rannbennad e lenner : "Skoazell archant a vez roet gant Kér Roazhon da brenñ dañf-kelennon ha paeññ a ra goprou ar gelennorien pe an dud-a-zivazez (an Deskadurzh). Ur rummad klasioù diwyzezh brezhonek-gallek eus ar C.P. (11vet) d'ar CM2 (7vet) zo e skol frankiz. Ur skolader bale-bro a ro un tañva eus ar yezh e skolioù-mamm (3 anezho).

Arabat kredif e vez paet kelennerien vrezenhonek gant Kér Roazhon nemestril Met peogwir e kinig kec brav ober, a ve peched chom hep goullou. Perak n'ale ket studderien an DEUG eñch un gennig da gellen brezhoneg e kement skol mañne vez ket graet houch? Ur bem a zoù un doare mat da lakaat evel-se da greskiñ niver ar skolioù eñch aod a diwyzezh ha da vrudañ hon yezh en ur gêr ma vez mouget-a-hand-all.

BOIKOT :

"NA RIT KET E ROAZHON"

N'eo ket pijet an Atroù Marcel Rogemont eñch avelvar Roazhon ha paotred an archant en ti-kêr, gant boisk an niveridigezh. Roet e vez archant gant ar stad d'ar pæragezioù diouz hññet an annezid eñch doare, ha muioù a vez roet d'ar chéiroù a 200.000 den. Hervezh eñch aeu 200.390 a dud a chom a Roazhon (ma teu ar siroù eus ar INSEE int faos), Diskinn dindan 200.000 a lañket kér Roazhon da goll 30 milion a luriñ.

Gouzout a ra ar paot Marcel ne vele ket boisk niveridigezh a kér Roazhon (kit dober ho rouz da lec'h all) evit ma ne chouzaññ eñch Roazhon, emezh, "diwar un obet reizh sur-mat" (sell 'tañ) nemet "pouezsoùoch an effebiñ anezhañ aget na soñjer".

N'eo ket ur vele salouerien an astrot Rogemont gant emavaeren Roazhon evit kelod-se, dreist-holl ma teloc'h kont eus politiken kér Roazhon e-kefiver hon yezh.

Yann Leskildi

bremãñ 11

DEMOKRATELEZH SPAGN : TUD H.B. ER-MAEZ!

Dal Lun 4 a viz Kerzu e oa aet da vreujioù Spagn, evit ar wech kentañ, kannaded eus Henti Batasuna.

Goude muntr Jossé MUGURUZA, d'an 20 a viz DU, eo deuet Angie ALCALDE (priorizad politikel, diueb a-benn un devezh) en lec'h, tra ma oa chomet kifeld ESNOLA en ospital, gloezet ma oa bet er gweladao. Enn e oa vez istair AZPURNHA jaon IDORAS.

Dra ma rei derzh tout doujaz da Vonnisch ("") Spagn, ha dremao e bet distaolet ar Breizh-Veur e referendum 1979 gant pobl Euskadi, e felle da du H.B. touin o doujans "por imperativo legal", da leroout eo "dre ma oant rediet gant al lezenn". Ne oa ket Breizh-Veur Madrid evit asanfiañ d'an tri ger-se ouzhpenn, ha laket e voe Kannaded Henti Batasuna er-maez eus ar Breizh-Veur hep na lavaras grik ar gannaded eus an tri strolled euskarat all (P.N.V., hag E.A.).

Emañ Henti Batasuna o vont da glemm dirak al Lezioù Ebrevroedel.

Loeiz MAHE

(*) Bonreich : Konstitution, a laver lod.

ROUMANIA : DEMOKRATELEZH EVIT AR POBLOU ?

Unvaniezh Demokrati Magyar Roumania a ch'houlen digant gouernement nevez Roumania e vele anavezet "penn da benn" gwirioù pobloù dishervel ar vro.

2 vilion a Vagyared zo er vro (anezho 40% eus poblañs Transylvanie), hep kontaf an alamaregerien hag ar serbegieren.

Embanet he deus an Unvaniezh nevez krouet e oa ezel eus kuzul an Talbenn evit ar silidigezh Broadel ha ne glask ket an emrenezh. Gouenn a ra avat gwirioù sevendurel evit a Vagyared, hag ar gwir da sevel o skolioù, o skolioù-meur, o skinromz, o skinwel hag o ch'zetennoù.

1539-1989 : VILLERS-COTTERETS

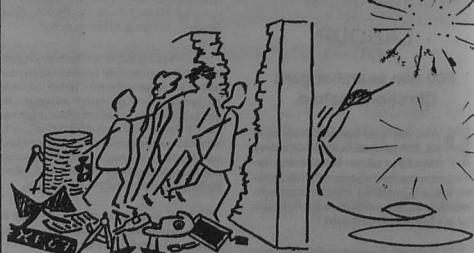
War un dro gent 200 vloaz Dispac'h 1789 e lidet, war ton didruz avat, 450 vloaz ordonañs Villers-Cotterets sinet e 1539 gant ar roue gall François II ar 1añ. Gant ar skid-mañ e teue ar galleg da vezaf yezh ofisiel nemeti ar rouantelezh a oa Breizh-Veur paquez bezaf staget out, e 1532, 7 vloaz kent. Arouez ar gallegaat eo deuet ordonañs Villers-Cotterets da vezaf, ken e oa aet tud eus SAB da liveñ mogerioù ar gér-se, a zo e-kichen Sciossens (Aisne).

"Kouleukoude, a lenned n'ous ket gwall belloù en ur gazetenn ('hallek'), n'eo ket gant ordonañs Villers-Cotterets e bet difennet ar 'yezhoul-rannvro', pa n'en deus graet ar galleg nemet kemer lec'h al latin, yezh nemeti ar velestradurezh betek neuze."

Ne ouie ket skrivar ar pennad-mañ eo gant harp ar skid-rouseel-se e vez nachet ouzha ar vrezenegerien ar gwir d'ober gant o yezh, hiziv an deiz, e lezioù-barn ar Republik-Chall, daoust eus un Dispac'h ha da ziskar ar rouantelezh, ha daoust da Ziskleradur Gwirioù Mab-Den e 1789 a anaveze ar frankiz da gomz.

HETOU BLOAVEZH MAT BRO ELZAS DA V'BREMAN

E-keit ma vezet idet an eil war an Ton brase eo eben e vezet laket da dalvezout e 1989

Hag 1990?

MARK KERPAIN

GWIR AR PO-BLOU

A na vezezt eo bet, d'an 8 a viz Kerzu dívezhaf, gwir pobl Alzagni da zibab hech'hent gant pennod daouzezk stad ar Chenvarched.

Ha prest e ve ar Gonzalez d'anavezet gwirioù hefvel gant pobloù Euskadi ha Katalonia ? N'emaoch ket gant !

Kenkent, bepred, eo deuet Breizh-Veur Katalonia ne zilefent ket "o gwir da zibab'hent". Kemend-all zo bet diskleriet gant stoladou politikel Euskadi eto.

An dra-se he deus laket roue Spagn da embann "unaniezh diranrus ar vro" da gerfei ar brezgenn Nedelec : gwirioù ar pobloù anavezet gant Diskleradur Ebrevrodel 1948 n'o deus ket hentourien spredet Françoiz ha zougouezh.

Hag e Breizh, emezhit-hu ?

Feiz, peseut strolledoù a deus embannekt e choulennek evit pobl Breizh-Veur ar gwir da zibab'hent hag he statud ?

YANN LESKILDRI

DIWAR UR WIR VRO ZEMOKRATEL

N 'eo ket hepken e broioù bihan Europa eo ezus kudennoù a frankiz hag a zemokratelezh. Traoù fall-put a zo o choarevezout e kalon an demokratelezh (evel e larjod gwechall-gozh), d.i.e. e Breizh-Veur.

N'eo ket anavezet mat en díavez Breizh-Veur an doara ma vezet ar vro-se, ha mat e vele, d'an soñj, e zispeigdug un tammiig.

Kendalc'het 've da ren en doare-se gant ar c'hentañ-ministr, Marchant Ts-de-Chair, gwaleonn ma bro din-me, moarvat.

Hogen hag a-du ganti emañ al lodenn vrassat eus ar vrierien, pe n'int ket ? eme an arvesterien, penaos e dije gounezet teir gwechall evotadegeù, a-hend-all ?

Da gentañ holl, e vez kompreñet an doare-vetéh : er broioù tramer ezhel a challas "Tá Siar" ("War-An-Tu-Gin-Emañ", l'w.) gounit ar mouzaiedegù gan 42% eus ar mouzaieuñ nemet, ar pezh n'eo ket an niver brasavat, rak 45% o deus votet a-enep dezhi, evet ma cheñhet gwechall.

Gweshoc'h eo ch'hoazh ma sellit ouzh Breizh-Veur bro-ha-bro, e Bro-Skos hag e Kembre da skouerne e 'hounezus nemet 42%.

N'eo ket demokrati kement-se, na petral Bezec'h posul rak an hevelep gouaranant a zo evit bap bro e Breizh-Veur, hag evel-se e vez dibabet renenerien ar broioù bihan Françoi votierien binvidik mervent Bro-Saos! Souezhus eo, pe gott ?

Ur skouer all diwar digevataid-dearo-vetéh Breizh-Veur : daoust ha sellit hoch eus krouet votading ar parlament europeat ar bloaz-mañ... ? Ha taoloc'h hoch eus evezh an deus stimated ar ro-cholas gouezet 15% eus ar mouzezh... ? Daoust da ezhel an abeg d'ar mod-mouzezhioù implijet e Breizh-Veur ha nevez ket ar re-mañ e-benn da lakaat ur ch'hannd ar parlament (ar pezh a zo konñd d'ar mod a vez implijet e broioù all-hon Europa "unane").

Ha ne ch'hoñcha biken an digevataid-dearo-vetéh rak an abeg dezhi a chell ket ar virourien diouzun tu eken strolled al labour dolouz un tu all, mirout a galloud. Hag arbabat desch e vele kemmet an digevataid-dearo-vetéh Breizh-Veur, kennebouet, a-drugarez dia livo a bannielou hepken ez int dihervel an eil diouzun !

Hogen dezo gwashaf ar virourien a vo lakaet en e blas e-doug dívezh ar bloaz-mañ. Ar "Poll-Tax" (Taith Voñf) a vez anvet gent an dud dre-vras, "Community Charge" (Tell Kumunioù) eo e wir an hervez groueren. Petra a dat, "ta ?

Beteak ar bloaz-mañ e voe paet an talih e Breizh-Veur evel e vez graet ch'hoazh er stad-chall, da laret eo hervez danvez, perchenetegha gor ar hinien, gant an talh-nevez-mañ, pepiniñ (ar studieren hag ar rezilabour ivaz) a ranko paesañ an hevelep talih hag ar "bizismen" p'invilidic'ru.

Ma ne baer ket an talh-mañ ne chel-ler ket votih. Archant awelh (mui eget kent zoken) a vo gant ar binvik (e meurt Bro-Saoz d'ar roll, evoljed) evit votih evel ar PS, e Breizh, o kuitat o mammstroldioù parizian, evel m'o deus graet komourion Lituania, da zifenn gwelioù interestoù ar bobl he deus diennet.

Anaou gwirioù pobloù ar reter a ra ar Stad Chall : ne goust ket ker dezhi. Anaou ar gwirioù e dar pobloù sujet dezhi ne ket. Dimp-ni da ziskleriañ he flipourezh ha da ziframmatañ hanan, digant, ar gwirioù a zo dimp-ni ivaz.

Evidomp-ni Bretoned, evel evit meur a bobl all eus Komoroueuropa, n'hall ket an darvoud-se nemet hon chalonnekkaat en hon storm evit hon frankiz, rak, evel ma lavare Ropar HEMON, n'eus ket ur vro eno na ve ket ur skwer evidomp.

En Alaman, ha martlez ivaz e Roumania ha Moldavia, emeur o vont war-du aduaniezh. Er broioù bait evel e Georgia ha Moldavia eo deuet yezh ar vro da vout kenofsiel gant yezh ar stad, pa n'eus ket kementret he lec'h.

Koll o nerzh avat a ra an avelioù reter a-benn ma emroui warriomp : n'hou eus ket gwelet ch'hoazh dienneli ar PC, re ar PS, e Breizh, o kuitat o mammstroldioù parizian, evel m'o deus graet komourion Lituania, da zifenn gwelioù interestoù ar bobl he deus diennet.

Anaou gwirioù pobloù ar reter a ra ar Stad Chall : ne goust ket ker dezhi. Anaou ar gwirioù e dar pobloù sujet dezhi ne ket.

Dimp-ni da ziskleriañ he flipourezh ha da ziframmatañ hanan, digant, ar gwirioù a zo dimp-ni ivaz.

Alan PENNEG

BULGAREKAAT HA GALLEKAAT.

Embanet an deus Poelgor-Kreiz Strolz eñgal Komour Bulgaria e voe ket d'ar vro ar vreloù, eñgal Vuzulmaned ar vro frankiz da zibab o anv, o yezh hag o relijiñ.

Robert Baxter

Dindan renad Todor Jivkov, en deus padet 35 bloaz, o deus gouzañvet muzulmanned Bulgaria ar bulgarekaat.

Tu a vele, e Breizh ivaz, diwar skewer Bulgaria, da ch'houlen adreñvezheokaat an anvioù, ha n'eou ket an anvioù-lec'h hepken. Na pat anv-begezh a vele ar reñval hag an tammoù bennak, ma n'eou ket penn da benn.

Rak an eñgal eo dimp eo trouez ar gallekaat an hol ch'hoñcha-mell kouant a gaver dirak ul lodenn vat eus hon anvioù-tegezha. Ha n'eou ket tremeñ-poent goulein gant demokratelezh veur Bro-Chall ar pezh zo bet gonezet dñwar goust stallouren Sofia ?

Herve Ar Gall

1989 DISPAC'H E RETER EUROPA

E gentañ eo he dispech daouchant'voaz-ez, e ch'hoñcha avei ar frankiz a zo deuet ha blaz betek ennomp : eus Reñereouen ha loren ket, lakaet ma z'eo bet ar broioù e tu all d'ar "sign houarn" da gemm o doare, pa n'eou ket o renadoù, gantioù ha nerzh ar bobl o storm evit hon frankiz da soñjal, da gomz, da vale ha da varzhat.

7 gwezh un dachenn a-vent da

5 % eus Amazonia distrujet : nemetken ?

"bihan"-se, kement hag en em zizenn ouzh an holl damalladennoù zo grael d'e chouarnement "n'eñ rafe ket a vez eus ar dachenned vrasañ er bed". "Tamañan a reer deomp ar pezh n'omp-ni ket gouest da chouazafy : distruj an tachennoù e-piaou deomp-ni hon unan" en deus distaget Samey. "Broioù galloudiek bras ar bed a fell dezho ma velemp-ni klaved dindano ; a fell dezo ma zegeremtempo lezennou evit ur dra a zo hon dieud dienn, hon dieud deomp-ni hon unan" a gendalc'has.

N'eo ket peogwir ne ve ken 5% eus ar goadeg zo bet distrujet eo dav chom hep en em sevel. An niver outañ e-unan n'eus ster ebetennañ. Ar Peo tristaf eo oveloutar pezh azo deuet da vezñi ar mell tachennoù dipoedet : se a-vent gant stad São Paulo (pe 7 000 000 ment Bro Vrazil) un dezerzh a ziesen evit al labourezien zo warn hañ hañadon traou nemet evit en vagañ e-unan, heu kaout silour abet evit pezh a sell teknik he skiant war al labouz-douar.

"Broioù galloudiek bras ar bed-mañ" hervez ma laver ar Prezident zo bet deuet d'o foent gwellañ war ar gantrezh bennozh da ziogañ un dar bras eus o zachennoù : gwazaret ne vez nemet 9% eus ar chaeñdoù zo e Breizh-Veur an deiz a hiziv, 27% zo bet dañchet evel ma cant e Bro Frañs. Ar stad diorrelaf e Bro-Vrazil, São Paulo, n'eus ken nemet 6% a goadou mui en holl vrogoù, eo bet atay an dipoedet un doare de binvizioù. Ken-se ez eus bet ennaouet tan forzh pelech ha forzh penaos da gaouet douaroù nevez da chouazi : ha lost da 250.000 kilometrad karrez (34.000 kilometrad karrez e Bro Breizh) zo bet distrujet e-giz-se : ur c'helou fall memestra (7gwezh men Bro Vrazil), ha se, en abeg da bolizkerzh "chom da vont" gouaramant Bro Vrazil. Diwar 1975 ha 1985 az eus memestra kasket ober rakreñsou poligokl evit tennañ ur dñi bennak a vat eus an holl dechennouù gouloù ha deuet-se 1,1 bilion a voneiz zo roet, set an hanter anezho evit ar chatal. 3% eus ar rakreñsou ket zo aet de ben. Dre haen far politikezh diorrelaf : se an hini zo kroatet an dechenn, diopgañ, koulekuñ, ha zeroù ar bloavezh-hiou 70, e snateg ur studiadennoù kaset gant an INPE ne ozañ ken 1% eus Bro Amazonia (en amazona "lenniez") an hini a zo e Vro Vrazil) a o bet bouched Bremat e eus un dechenn diopgañ a 50 milion devvezh-arat ; peadrañ da haded an holl soja, an holl maiz hag an holl ed a zo ezhomm beg bloaz e Bro Vrazil (140 milion a dud-l) Hirivizien e vo ret, a-barzh lakaat tan e-barzh ur metrad karren all chouaz, krogif da chouani an douareoù bet diogoadet an Amazona. Dre haen da politikezh diñbreder he gouaramant, eo Bro Vrazil chomet, e-pad an holl vloavezhioù 80, hep

Rondnia, Acre, Pará, Mato Grosso do Sul), an INPA (Instituto Broadel an Enkaskouù war Amazonia), a gont, evitñ, bihanoch niver-8% eus ar goadeg a veleñ distrujet. Da benn kentañ a viz Ebroù ez eus deuet war chom un niver nesc'h ouzh ar wironenez. Hervez an INPE (Instituto Broadel an Enkaskouù war an Echordeiroù), diouennet z'eus bet 5,12% eus koad gouez Amazonia. Diwar studian 200,4 luchskedennouù ha 30, tennet diwar an Amazona "lenniez" - ur mell pikol tachenñ a 5 million kilometrad karrez - eo bet jedet an niver nevez-mañ. Graet gant ur satelezh ameriket eo ar luchskedennouù : al Landsat. Hervez Roberto Pereira da Cunha, rener an INPE, eo ar sifrad diogoad zo, ar re all ne veñent ken, hervezaf, traou faltaziok.

Prezident republik Bro-Vrazil, an aostroù Samey, en deus chouet uhel-tre an niver

Goude an holl safar a zo savet war ar media gall hag europat diwar kuden Bro Amazonia e ve mat d'un man sankañ e fri e kelaouennouù bras zo. N'eññ gant pour ar wironenez wir, nann, val! Hogan, saveont kelaouennerion "VEJA", ur gelaouenn vrazilian sizhuniek "sinus" hag an an, a chall digerien hon freder war an danvez, eus an tu diabarzh avar 'ta, tu Bro Vrazil.

En ur sevel sifrou

E-ser ar chendiviz etrevoadel evit gwazaret Amazonia, ne zeu den a-benn da chouzout ez resis na pegen distrujet eo koad Amazonia, "Bank er Bed" (Banco Mundial) a laka ez que 12% a dachennod diogadet ha, ken-se en deus divizet preññ archant evit dilem Stadou Norzh Bro Vrazilia (Amazonas,

Vreizh o teviñ : Kement-all !?

MEURLARJEZE E BRAZIL

A-berzh hon dileuriad ispisial-meurbet e Rio de Janeiro, BRAZIL.

Lazhet en deus adarre Meurlarjez e 150 ha 200 den, a vo embannet gant media ar c'horrog ha dreist-holl Bro-Chall, gant forzh pegeñement a dilidou bras hag hep displateg'h hiroc'h.

Pezh a zisorjont displateg'h hiroc'h, en o chouennadenn noù a varv, ez eo gwirioned ar Meurlarjez ha se penaos a tremen an traou.

Gwir eo, ez eo bop bloaz Meurlarjez "kaoz" da varv 150 pe 200 den ; kouskoude evit 10 devezh a ouel cirioù ha diharz, an niver a, 15 den marv bemdez, n'eñ ket spontus, dreist-holl pa ouzer ez eo marvou'd ha wallzavoud (ud flastet, mouget) pe dre dorfeñou korantez pe personel eost.

ar gwazh a lazh e wreg hedro ar charedig a ra e stal d'ar gwaz hegauzus ar micherour skarzhet a doull krochet e reñer...

Euzhus eo, a lavant?

Ya, met ar pezh na ouzit ket (pe gen-toch), ar pezh a vez ankoñuñ haet lavarout deoc'h, ez eo ez eus, a-racko ha goude Meurlarjez, da lavrot eo e-pad 350 devezh, well-waz 50 den marv biep novezh carioçal*) ; ken man ar polis a dal kentñ ha pouezusañ d'an dud, evit bihanouz an niver-se : arabat chom a-sav d'ar gouleier rouz e-pad an noz.

Peogwir ez eo echu gant ar choari :

"Mervel a ren ganter an naon, diskenn a ran eus va favela, lazhat a ran zoken ma ounezan nebeutouch aget 10 lur den lazhet ; n'am eus netra da goll astuññ se aet kuit ar 40.000 a boliññ : lakat da wareziñ an douristed e-pad Meurlarjez, pell, eñver o labour bemdezeg a pep kom Stad Rio de Janeiro (+45.000 km²)."

Trugarez da vedia an Egzagon evit ur skouer ken mat a fâs-gelaouñ an dud hag a goustaññ diduek.

Alan RAULET

ARAOK AN DISKAR

stadegadou a-berzh Stad diwar-benn gounidégezh an douar en Amazonia. N'eñ ket diwar ar stadegadou bet grael gant kevredouù ha strolladou-stoumn evit gwazaret an anez (po ar natur) e oar deuet da chouazout "gwir" po chau, ailes-pegeit, sañset, ar distrujet. Aet e oa ekolijisted zo betek diskirian 43% eus koad Stad Pará (lech ma 'mañ an indian anvezet bremñ war ar kinwelennou : Raoni, ha veuriad) beteadañ idu. E gwir eus ken 7% eus ar mell koad eo bet distrujet-ouez da Enklasiorion an INPE. Rondônia eo ar stad amazorian nemet 6% a goadou mui en holl vrogoù, eo bet atay an dipoedet un doare de binvizioù. Ken-se ez eus bet ennaouet tan forzh pelech ha forzh penaos da gaouet douaroù nevez da chouazi : ha lost da 250.000 kilometrad karrez (34.000 kilometrad karrez e Bro Breizh) zo bet distrujet e-giz-se : ur c'helou fall memestra (7gwezh men Bro Vrazil), ha se, en abeg da bolizkerzh "chom da vont" gouaramant Bro Vrazil. Diwar 1975 ha 1985 az eus memestra kasket ober rakreñsou poligokl evit tennañ ur dñi bennak a vat eus an holl dechennouù gouloù ha deuet-se 1,1 bilion a voneiz zo roet, set an hanter anezho evit ar chatal. 3% eus ar rakreñsou ket zo aet de ben. Dre haen far politikezh diorrelaf : se an hini zo kroatet an dechenn, diopgañ, koulekuñ, ha zeroù ar bloavezh-hiou 70, e snateg ur studiadennoù kaset gant an INPE ne ozañ ken 1% eus Bro Amazonia (en amazona "lenniez") an hini a zo e Vro Vrazil) a o bet bouched Bremat e eus un dechenn diopgañ a 50 milion devvezh-arat ; peadrañ da haded an holl soja, an holl maiz hag an holl ed a zo ezhomm beg bloaz e Bro Vrazil (140 milion a dud-l) Hirivizien e vo ret, a-barzh lakaat tan e-barzh ur metrad karren all chouaz, krogif da chouani an douareoù bet diogoadet an Amazona. Dre haen da politikezh diñbreder he gouaramant, eo Bro Vrazil chomet, e-pad an holl vloavezhioù 80, hep

hag a zo ameriket ivoz, e challer tizhout muoñ a resistez, pa n'emañ hemat ken da 705 kilometr uhelz.

Hogen a vez peg tan er goadeg, o vez ken lemha mougou an tommed hag ar gouloù mñ stonkont ar weulisted. Satu man goulouïñ mñ stonkont ar weulisted. Satu man diriez ar luchskedennouù ha ruz e chall direñzh ar luchskedennouù ha ruz e chall. Er bezañ stadegadou dñi gant ar satilit. Er bloaz kozh eo bet tapet droch an INPE-euran gant luchskedennouù ar satelite NOAA-D. Disklerian a reant a 80.000 kilometr karrez o leskñ en Amazonia. Pelloch ez eus an azaññ nevañ hañtuer eus ar sifrag-se a paket dindan an tan...

Trot eo ur pennad-skrid bet e "VEJA", kelaouenn sizhuniñ eus Bro Vrazil.

Fulup Kloareg

GOUDÉ AN DIGOADAÑ

Amazonia

Mouezh Amazonia : Chico MENDES

An deiz a hiriv, ne oar ket mui Yann ar Stourmer gant peseurt hent mont. Un dra a zo, memestra, a zeu da vezañ sploannoch-splannañ evit an holl er saell-dost ouzh bedig ar politikerez, eo, a vezkaset ar saout da beurñi er memes park, pe a vele gant Jakez pe a vele gant Fañch.

E Brezh Lezhi e zozenig, hin an hini redot gwechell e anv d'un danvez-lezenn, evit degas un tamz ar peur bennak d'horzhoneg gwel glavif, e Brezhiz lez-département, istorour ar PS, a zo bet am diell buant ganoù lenneged ar profediad, e Brezhiz ta-euz stoumerien a zo emu skuzhiat chouzi-harrer ar rastelleoù-mouezhioù. O gwâch a galameriez ar deus bet. Pak en abeg d'an dibabou politikel, d'an frankizizher armerzhel dreist muzul, da archan-

Breizh, hogen, ar Blanneden eo he fezo e, a zo war van dor da neira. Koll amzer eo, kask dibouzañ o daoulagad d'ar re zall. Gwelloù koz frezh outo, rak n'int ket holl ponner-glev.

Fraivadelg union ar glaserien maezioù a zo d'am melen, diamarz, er maez diaoul ar ch'hal. Padal, es evez choazh an dour dana patzelatz-mañ, en hor meur, tan, un tam a mañ spiseloegh eget ar boliñerien, tan, he ne zu ket kaoc'h moan an d'ar c'hastell.

Kazetern. Ar re-se a zo gwoll brederiet gant Tonkador ar boliiterien, ken stag emai-ef ouzh hini ar bochanded, kontamie e viou- gant al lastez a vor, ma spijout emnañ evit apkak peledor.

Breizh gag er bed a-bez, ez us moeuzhoueli o sevel, da lavourat d'un diud-niñ, k'eit me eo poent, arzañ ne kouer an zo da viken da hiken. Ar stourmerien-se, an emsa- verien a博 vevez-eñ, zo a ganto ur pal, un bleuhenned a laakoant dreist d'och chouennou, dreist du saypoentel politkel, sevenadur, k'ell mallus al eo ar chagroad he k'en truezas ar Bet. Ne stourmont ket evañ kouezhoueli, galloud, enor pe ar cheant. Stourm a reont evit gwaezzer feñtorzioù ar vuhez, evit ur mor glas, un aer glan, an ampreved, an laboussed, ar peskod, ar gwaz, ar bleunioù, evit kempezed tra veug, a deufe d're o dour, tourn kempouezed, Malb-Den. AR RE CHLAS a vez gret anezhañ.

Francisco MENDES ALVES FILHO, grael peunyau Chico anezhaí, o ca bat galet e Pará-Brazil er bloewazh 1944. E dad a ca skalfier gwazi-heva e vicher. Hag ewel an holla e ca war avar vicher-se, e veze paour raz war avar vicher-se. E duduigóz e duduigóz macho-gez sklavounius eur achar'twendóu, mene-

Kabius eo an aozadur-eo eus marcantadoù a dud, a save a-enep diogadour Amazonia. An diogadour-a eo an taoù t'ar vistri bras da goulz o plozeadoù o'chen-Indez war douarouz strujeus kenaf. Devezh-forzh piltoñat dibaeouez an douarouz e ya ar role war baouret. Hag en uber 5 bloaz, ez eo echu da vat gant ar strujeost, kement, ha ne greek ket muo an disterañ goestom war tachennoù-se gounezet war a goedeig. Ret e

ar soudarder. Un emzalc'h furoc'h a zibabae o vont da gejaf gant uhelgargidi BANK ABED, a beg gouzout, e talvez o valched ha gosikourioù, da blantfañ... reuz er vro. Drem gomzou fur, e teus a-benn MENDES d'gendrech'h e gendizerien, ken a nac'hjou un amprest a 60 milion a zillarioù evit an hent BR364. Abeg an nac'hadenn : ne oa ket be doujet d'ar promesaou graet e Brasilia, a-zivout un indianed hag an endro.

Enorete voe Chico MENDES gan ar O.N.U., a roas dezhaz "ar priz hollek 500" kialas war wel talvougezegh e s'oum evit endro. Degerem a reas iwez New-York dimal kamerado le-eizh, "ar priz evit ur bed gwel loch". Drug a savas a-neudeu tuad en U.D.R. drakamente am enorou. Ken e roas dezhaz ar vreudeur ALVES er bloavez 1988, da zibabu e trent mont kuit pe bezafia lazhet arakcien dibenn a bloavez.

En em sevel a reas sindikadi MENDES, o tiskourz d'ar bolis un teñellad ou tont ar stat nes: ar PARANA. An teñellad-se a roas da chouzout e ca tamaleet d'ar vreudeur ALVES bezañ droukuzhat un tregont bennak dud. Dug e gzhouz e choullennas polle ACIREM ar gant e vreudeur ALVES pellaat e-pad e pennedig drouz ar vrø, evit da gaou repot e lach le kall me ar vrø kwall wamo e stag ACIREM.

D'an 9 a viz Kerzu 1988 e kejas Chic
MENDES gant kelaouenanen "Jornal do Brasil"
s'lech ma rebechas d'ar pols kaout em
glevioù-kuzh gant un U.D.R. Da gloaz ar
emsel-wel e kennemas.

"Ganeopnug hag an Indianed e vezañ
dalc'h ar goadeg, hep biakoaz lec'hiañ warvar.
Eus tu ar savenir-chatal, al labouren
hag arvor, ar vachadourien-hoad pe gant
doudredienanerieg, en tan ar dañjer. Ne fel kaout
deomp e yafe AMAZONIA da vird, pe
ouzezieñ. Felout a ra deomp mo chom be
her choadeg, ha n'omp ket mui evit gouzañ
vele tanlaizheg. Evidon ar c'hoar
bevaf. Zoken ma teredoù un engruez a duc
dam obidioù, kement-se kef ket a-walc'h
da virout beuhet da AMAZONIA. Bevaf
ne fenn. Ne fel ket din mervel, rak ne gomz ket
ar verzerhen. Santevel ar goadeg veur eo re
ober."

Pemzekaie, gouda bezaf graet chalvadenn, d'an 22 a viz Kerzu 1988, e voe Chico MENDES drouklazhet. Techout kui dirabras a reas an drouklazherien, di vont dire da "ranch" ar vreadeur ALVES. Dirak e veo drouklazhet MENDES, nerzh a-walc'h gavas en e greiz diazont tre, ha ouezhñan war led hep rannañ grike-tai e wreg a oa fardar pred bugale.

Anna KERVARC'HEG

Patagonia

Un droiad er WLADFA

Aet skuizh o'chouzañ beli ar saozon a zeue poumneroc'h poumnerañ en o bro en XIXvet kantved e tivizas lod kembrez kar o'hérez vroadel kemer penn an hent-a-benn sevel ur c'hembraegva nevez en Amerika gant pell diouzh levezen sevenadur o amezain dostañ.

Dre ma ca bet aloubet an Inizi Malo
gant ar sazoen, o doa un dam eus renerien
Archantina diskred ouz ar veurzevourz,
se choulenne diganto an adre d'ober a chom-
lech et Patagonia. Ober a rear an minstro skos
a orin Rawson et seiz gwylh evit o chen-
drec'h. O vezah ma rie dauer an danvez
trevadennerien evit perchenenn tindu ar
chreisteiz a va hervezha peadra da zojauh ne
vele koll peal ar chiliz o lakaat o craf-
tar un tollead e laverant iwez a ou dezhio (Inizi
et deri emai) chouz Patagonia et Bre Chilis
war kartennou e leviou skol) ha donegedez
ar gembrelz a lakte an tu-gounit war ar
archantin.

D'an 28 a viz gouere 1865 e kent a lestr Milmio aodooz strouzezh Patagonia, eus e vourzh ar strolled trevadennerien kent-hen. Leviete oant gant den eus eor ar oberiant Lewis Jones, ha a e bal sevel ur vrokreñv war un dourum kbeplat. Anvet da gouer nour an drevaden e veou tolbaucht' gan e pennadurezhioù evit bezut difennet betek gwiñv eo renidi. Evit e drugarekaat e roas drevadennerien e anv da unan eus o chibroù Trelew, da lavarout eo Kér Loëz.

— 1 —

Berzha a rass a gembezir et bed nevez. Swazh, dñs n'œus ket awch a wenneien efti bardh u stankell a-benn mestriouan dedour dour ar Choubout eo ae un dars u s'farkier da baloud. Gwachosch egot trublou kann am aven a zo cheoneazet. Nœu ket ael rod londak an dreyvendant gant un hent da digorit Lewis Jones evit. Dedennt gant dlor arvor eo az degouezhel muich muai a spagnolegionneur enn halabamour da se ez so ae tamh ha tamh he fersonelezh kembreat war zisterzar. Emrah' bennar yuzh keliek war an dñskar. Ñes' ket mulz a kud da yaoukan et obh gant. Hag un dazont a zo et vil kouloukide ket all doush Beg. Heng

Pedegtantur geniterv, a zo o veava s Bro Mendoza, da drenen um beheru sizund vezhiou e-harz en Andou, e laikais em spore ar rouq war-dar ar Choubout, broudet m oan gant ar ch'hoant-gouzout e peseut stemañ ar sevenadur keltiek en hiziv an deil. Talvezout a ra ar boan danevelin ma zroiad gant ar souzezh ma voen gant an darvoude ar chebañezas en hef.

Estregot an arvor a vœ trevadennet
gant gembrez, ou starroll behezghed a
diz
gas bevennou Bro C'hall, a kreiz an Androù, ui
lezh kañ glasoc eost adal Padagouez
e voe grawt C'hw ydyrid anezhañ garlo, da
lavarouet "Stannken Arvor". Ne voe keldren
kouer krouidigezh o flou. Lazhet e voe grawt
hourenn gentañ gan henvroid en menez,
menet unan a zeus a benn-dar ziflapig dianye
a-drageuz e de jav. Lammet an doz a loen
drest un ispanok pa or an indiened o nodrek war
delez. Drei faz eo a oa an henvroid
delez. Evel ma rochedhoué soudard war o
ch'ein o capedra gredin e cantmarc'h hege-
nous eus Jeneral Roc.

Deuet eo Porzh Madryn ha Trelew vezai Körni brás, ou bap-seurp orn a enno, keodeudoù digened e-kreiz puegzhed diviñ.

Kerkent ha degouezhet e Trelew e urmantez delwenn ras Luis Jones. Hag reizh k'eo a eval roudouz ars an trevadennel kelt ? O kantred edon dre straedou arz-levrivour "Sam David", paeorn e Gembre. Un nebeud levrivour e Kambreag war an estarennou. Degeremet gant ar levrivour, an itron Mair Davies bennak ne zeu ket gwallrav ar chom ezañ.

A hand-drawn map of the Rio Negro and its tributaries. The Rio Negro flows from the top right towards the bottom left. The Rio Cholutec is shown as a major tributary flowing into the Rio Negro from the west. Other labels include Rio Santa Cruz, Rio Chiquito, Rio Tingo, Rio Chame, Rio San José, Rio Atlantel, and Rio Meioror. A dashed line labeled 'LEADER VILLE' runs across the map. The word 'bremen' is written in large letters at the bottom right.

Kan hegarat e voe an degemer er mirdi. Leun chouk a dud e oa ar sal. Izili laz-kanañ ti-kér Trelew eo a deut evit ober ur film diwar o lenn. Kerkent hag echu an abadenne e profont d'eo chasseg, enni kanaouennnoù e spagnoleg, e kembraeg hag e saozneg.

An deiz-war-lerc'h ez is gant ma cheñnid eug vironnez dezh a zo o chom e Trelew, da Châlman (Mæn Gwen e yezh indañed an vro) ur vourc'haden a zo enni kalz a diez kozh briñsenn ruz, meur a ostaleri gembret. Gortozet e camp er mirdi gant an Itron Tegai Roberta. Digerif a reas deomp dor chapeliou Bryn Gwyn. Bez eo war an aeler ur skoueren eus bibl kembraeg nevez embannet.

Evit mont eus an arvor da stakkenn Trevelin an Andou, an ell-vorvaden gembret, e ranker mont gant ar ch'ar boutin betek Esquel. Dre m'heoù da pellogmenez renerez t'z an douristelezh Trelew d'heñch-hoar er gérse e camp gortozet en ti-gar a-benn houen-hañché betek al leu a bet mirer ennañ kambrôv eidoùm. An deiz-war-lerc'h e teus daou gembraeger h'or gwelioù. Kemenn a reajont deomp e tu eñvalloù-kuar er ch'arrus eus ti-kér Trevelin d'hor chercher goudé merrereñ.

N'eo ket souezh e bet skoet an drevadenner gentañ ganed an draonienñ o doa graet chomlec'henni. Ne skuizh-fet ket o sellout ouzh an endro. Gortozet e camp er mirdi kembret, ur vilin gozh, gantan Aostrou Rowland a hag an itron Williams, tud a-yoult a zegemer ar weladennoùñ. Ar wech kentañ e o dezoù kejaf gant un tourist breton en tolled.

Souezhet on bet gant emzoug ar bataganiz em cheñver, gant ar c'hwek ma oa o degemer. Pressvezet e vezat d'am skoazellañ evit ur bennozh. Ho allañ a ran d'o gweledenniñ d'ho tro. Ne vioch ket dipleñ.

"N'eo ket ur vro start da weladenniñ.

Paul ar Mour

BUGEL AR C'HODA

Ul levri nevez a ginnig deomp Fañch Peru. Evel e zaou levri dwezhañ eo bet embannet gant Skol Vreizh er nummad «An Iri avel».

Disherivel eo ar levri-mañ diouzh daou hini all. Buhez an amzer vremal e Bro Dreger eza danvez leviouñ Fañch Peru betek-hen.

An taol-mañ eo buhez ha soñjou ur ch'rennard a vro Dreger e 30 vloaz "zo a ginnig deomp.

Ur c'hennard o chom war ribl ur c'hoad, ur c'hoad leun a geviroù burzhudus, en o zozeur ar plach emañ e karantez ganti.

LEVRIOU
kelaouennou
NOTENNNOU BREZEL

Kinnig a ra deom Mouladurioù Hor Yezh "Notennou Brezel" August Boëcher ar Yeoded. Un dasurnad pennadou bet embannet war ar gazetenn Kreiz ar Vretoned e-pad ar brezel 14. Gant Gwendal Denet int bet klenket evit an embann.

Un deizevr eo e gwirionez, hini ur soudard war talbenn ar Somme etre mi Meurzh ha miz Eost 1916. Deiz war lerc'h deiz e kont ar brezouer kollet e "forniez an emgann" e aon, e boan, e ch'halcar hag a espriñ.

Disherivel eo spred ar skrid diouzh testoni Loizez Henriez pe hini Fañch Elies e "Dromm an Ankou", tostoch e dre e spred ouzh hini Yann Barl Kalloch. Fiziast a ziskouez Agost Boëcher en e ofiserien e "vistri" evel m'laslar. Fiziast iwerzhon eus bouzouen amep d'ur bobid gouez a Hugundod" evel ma skriñ. Un testenñ eo da gentañ e o tiskouez perak ha penaos a deus roet kementar ar Vretoned o buhez a galon vaten en brezel kiz hag euzhus. Pouez ar relijiñ war choug ar Vretoned, a santez lvez le lev.

Met bevañ a reer gant ar brezouer e gwirionez e boarioù hag e zoaniñ, e aon e kreiz un item a car taolennoù en un doare gwionvoude.

Arevezh iwerzhon ezañ a reer gant ar brezouer e gwirionez, hini ur soudard war talbenn ar Somme etre mi Meurzh ha miz Eost 1916. Deiz war lerc'h deiz e kont ar brezouer kollet e "forniez an emgann" e aon, e boan, e ch'halcar hag a espriñ.

Skriñ e o ar levri-mañ diouzh daou hini all. Buhez an amzer vremal e Bro Dreger eza danvez leviouñ Fañch Peru betek-hen.

An taol-mañ eo buhez ha soñjou ur ch'rennard a vro Dreger e 30 vloaz "zo a ginnig deomp.

Ur c'hennard o chom war ribl ur c'hoad, ur c'hoad leun a geviroù burzhudus, en o zozeur ar plach emañ e karantez ganti.

Ur blijadur e vez stav lenn brezhoneg soursou Fañch Peru, a zo sur mat e-touez gwellañ skrivagnerien vrezonek an amzer vremañ.

LORC'H AR ROUANED

Reun ar Chalan a ginnig deomp barzhonegou, «Lorc'h ar Rouaned» embanner gant Mouladurioù Hor Yezh.

Kelenner eo Reun ar Chalan e skol veur Harvard er Stadou Unanet, ganet e oa er Chastell Nevez ha dañc'hent eus d'eo vrezneg zoken ma c'hoarzant gantur skrivañ vez levioù e saozneg pe galleg. Emañ dres o prientif ur romantez brezhoneg. «En ur vro all e vo anvet.

Gant «Lorc'h ar Rouaned» emeur tost uzun dañevillgan. Barzhonegou harzoù a ginnig deomp Reun ar Chalan, awenet gant mogennoù kozh Iwerzhon.

Heuliañ a reer en e werzhennoù istor Deirdrui, bravaf plach Iwerzhon na gare nemet NOIUSA, hag a voe heskinet evit kement gant Conchobor, roue Uiza.

Dispenn a reer roudou Cù Chùlain tonket da lazhaf e vremmager Fer Diad e brezel Tán Bò Cuialgne. En div heulur barzhonegou-mañ drest-holl en deus gouezet rentañ spred ar barzhonegou harzoù. Tost-toch eo an ton ouzh hini Aneñin ha Taliessin zoken eget diouzh hini Roparzh Hemon e «Lazhadenn Urwab Alfa» daoust m'leureñ ar menees danvez.

Din m'eo ket kerkoulz an trede rünn barzhonegou gant Danveill ar Roue Suidive kondonade da vezal foll-gant Mallozh sant Ronan. N'eumeur ket ken e marevozh ar baganiez met hin ar gristeniezh kentañ ha ne gaver ket un ton o klobat kerkuñ gant ar mareñ, se pañvred degouezhouñ ken bravon ar div varzhoneg kentañ gant marevezh an darvoudouñ dispeleg.

Skriñ e o ar barzhonegou e yezh piniwid ha pilus. Ul levri all na ch'ellenñ nemet aliañ a-ch'hanoc'h da lenn.

Goulennit DEIZIATAER 1990

Tri skrivagner Iwerzhonat e Breizh

Ar miz tremenet e oa deuet da Vreizh skrivagnerien eus Bro-Iwerzhon. Gant ministerezh ar sevenadur e Pariz ha kannadi Iwerzhon e oa aozet ur sizunvezh brudañ evit lenneged Iwerzhon. «Les belles étrangères» e oa anvet. Un delk bennak a skrivagnerien a oa pedet da vont da bariñ ha lod anezho a zo bet kaset da Vreizh da choue, da Roazhon, Brest ha Sant Nazer.

Digarez e oa eta da gaout un divz war lenneged Iwerzhon e skol Veur Breizh Uhel hag an deiz-war-lerc'h e oa skrivagnerien e FNAC Roazhon.

Un digarez e oa d'ober anaoudegezh ha divizout nañ Nuala Ni Domhnall ur varzhez a skriv e Iwerzhoneg, Brendan O'Heithir ur chazetennor hag ur romantour eus ar re-wellañ a skrivñ e Iwerzhon, ha Sebastian Barry a saoñz Iwerzhon romantouñ, danevelloù, c'hoariañ ha barzhonegoù.

Owelet Nuala Ni Domhnall e sofijent un itron difloupet diouzh ar vlozhioù kellek kozh, entanet gant lenneged he bro. «Kommidigem e lenneged Iwerzhon ; evel ur chwezegell o nijet kuit, prest da drazh». Kalz a zifreñ «zo'an deiz hiziv». E-touez an delk skrivagnerien deuet evit «Les belles Etrangères» e oa 10 frôded dîsheñvel marzante. Jenifer Johnson da skouer a zo tost ouzh skrivagnerien Anglo-Irish penn kentañ ar ch'anted, ur vroadelourez protestant, tuet ouzh stourm ar meroched, zoken ma n'eo ket ur stourm politiek evit.

Sebastien amañ zo ur skouer o tont eus ur Frouedadell ar skrivagnerien «Hiberno-Irish» a skriv e saozneg komzet en Iwerzhon. N'eumeur ket ken e marevozh ar d'eben a-nemor ar Iwerzhon e c'hoariañ ivez, tra-spored an Iwerzhon a c'hoariañ ivez. Ur skouer a zo e rankoù servijout o yezh, eudompiñ-Iwerzhon, eo ur bennig da vez-ha implij. An dra-saoñz degast ar kombez, ha donoch-donau e vint e ch'antedou d'ar zont. Ar yezh a gomzomp brennat a vo ur seurt yezh angl ha saozneg, dîsheñvel. Boz' chelloù bezhan eured gant ar goazeleg, setu ar poñs a esperar.

Met daoust ha n'eo ket bezñ tréitour en ur mod, skriñ e saozneg pa vezor Iwerzhon?

«Ma anien kontañ, evidon-me, gwiriennek e meur a gernad eus Iwerzhon, pa soñjñ evrat, a ch'elloù bezñ kredid on un treitor, o skriñ evez ar rech-se. Met ne chellan ket triñ feñ d'ar saozneg. Yezh an hol dud a anavezan eo, an hol dud am eus bet kar'et ; yezh tud viaññ e lod anezho a gomz ma gouezleg met deskol a deus ar yezh diwezhatoc'h. An Hiberno-saozneg eo ma yezh ha karout a ran anezhi evit se. Kollet he deus darempred gant ar darvoudouñ istrel o deus degaset ar saozneg da Iwerzhon.»

«M'eus bet ma deskadur eil denez e Iwerzhon. Natuerel e oa din neuze, skriñ eñ en Iwerzhon. Setu pezh zo choarvezet. Skriñ ar Iwerzhon evez met evel kazetennor.

Gant Sébastien Barry e oa skouer ur skrivagnerien saozneg e yezh met Iwerzhonat a spred. Hene rafe keltañ war ar skrivagnerien Iwerzhonat war zigarez o deus bennetoch a lenn.

«Sofjal da din eo ar skrivagnerien Iwerzhonat ar skrivagnerien ennorus eñ en Iwerzhon e premiañ. Un tam� gwaziñ a vagan oute, en un doare gwaziñ.

Un hollad mat a lennieren a zo en Iwerzhon. Skriñ e vez degemeret eñ sevenadur evel livan a vez degemeret en Holland.

«Liver» na vez ket degemeret da vat en Iwerzhon, met skriñ a vez. Kompronet e vez ez eus ul loen evel ar skrivagner.

Evit Nuala Ni Domhnall eo Iwerzhon ur vro lech ma c'hell bezñ ar skrivagnerien eñ aez.

«Un hollad mat a lennieren a zo en Iwerzhon. Skriñ e vez degemeret eñ sevenadur evel livan a vez degemeret en Holland.

«Liver» na vez ket degemeret da vat en Iwerzhon, met skriñ a vez. Kompronet e vez ez eus ul loen evel ar skrivagner.

Komzou dastumet gant M. B.

BEP DAOU VIZ LENNIT AL LANV

59, Hent kerdroniou
Viñan 29000 KEMPER

Kouamanant bloaz : 100 lur skoazell adalek 130 lur

Gant 100 pajennad an dro-mañ evit lidan he nevezin 50 no deuet Al LANV da vezñ an teñvñ kelouenn vrezenok hag ar fornusañ war ur dro.

Dipenra a ra gant ar pennad-stur boas, diwar-benn gwandead ar vrezenoùñ a bleog no aez d'ar challegor, ha n'allomp bezñ nemetañ-dagant. Nemet ne gredomp ket evit Al LANV eo velimp «en ur saviad distom» : ar re o deus kement perzh e manifestadegouñ an DEUG (schuet gant un trech) hag eñ HI NAONED e miz DU, a oar mat n'eo ket gwir.

Kredot a garo, unvanioù zo gant ar vroadelourez a vez ar straedou, nerzh an hini a vank ar muiañ dezh : hini ar a chom er gér!

Met ar pep pouezusñ eo lodenn begel ar galouenn. Ar pennad diwar-benn gwandead ar vrezenoùñ a bleog no aez d'ar challegor, ha n'allomp bezñ nemetañ-dagant. Nemet ne gredomp ket evit Al LANV eo velimp «en ur saviad distom» : ar re o deus kement perzh e manifestadegouñ an DEUG (schuet gant un trech) hag eñ HI NAONED e miz DU, a oar mat n'eo ket gwir.

Siwazh meskaj spontus eo choareñezet da vrezenok hag ar fornusañ. Kêr pennad diwar-benn gwandead ar vrezenoùñ a bleog no aez d'ar challegor, ha n'allomp bezñ nemetañ-dagant. Nemet ne gredomp ket evit Al LANV eo velimp «en ur saviad distom» : ar re o deus kement perzh e manifestadegouñ an DEUG (schuet gant un trech) hag eñ HI NAONED e miz DU, a oar mat n'eo ket gwir.

Yann Ar Cheffleg

bremañ 19

KEMENNADENNOU

LIZHER T.A.B.

Tud penn ar azo achanom pe Ti ar Brezhoneg ha gaozher d'eo ger : ker-kant ha dirivel sezenn ur preñ, ur brezegenn pe un abedenn bennak all, o nroñk rekit da chouzout han ezel hekpen en ur skignañ ar chelouer "Radio-Bre" pe en war "Bremat", meur en gas da benn hini ur skwermor eus ar pezhioù reflektori hegedol e dielloù meur an denvezhez, da lavared eo : "Lizher Ti AR BREZHONEG".

Re vrax an ton ? a gavo lod : gwir eo moarvat, nemet, stada zo ennom... Dontra keler eus ar barz hepken an deiz ha vo kent mantrus pell-a-se. Skeurou d'horzog a weler och en em sila a-dre fraillouez nevez voulchez e skorn broioù ar Sav-Hed ha du-mañ ivez e klevomp ar damougoùfron an trech o flourah hon frouelloù faezhet diwar re ar chwezhiou heug : petra gwerz ma z'eus c'hoazh ur sammad digredus a labour dagas d'enn evit ma vo dojou d'hor gwirioù kulturel, n'eo ket un dra distet gouzou emañ gouarnamant aet war e gil evit ur wech, en ur reñv a-sant evit ma veze un DEUG brezhoneg, n'eo ket un euzhvil "daouennek" evel er Châpes, met unan brezhonek da vat, a vo tu da hanpar outan, spiphon eus, ur gelennadurezh efedus evit an dazont.

N'eo ket displijus ivez merzout ez a war-greck riven an enskivedurioù er skolioù DIWAN a vloaz da vloaz (+20% evit distro 89/90), daoust m'eo ret anavz n'eo c'hoazh nemetañ drudarez da benngezh ne rebeut a dud.

Ul liamm etre an darvoudouù e broioù du-mañ a Reter Hag an damzavoudouù du-mañ e Kornog peñnad ar C'hêvandir? Martez n'eus ket... Ur gentel a zo tu da dennañ d'hou d'an nebualat : n'eus moger na cheller trechiñ pa vez youl ur pobloù o ren an traou. Aze, e kredom, emañ ar pare d'an dichoadag.

Setu bremañ roll an "darvoud" sevendurel e T.A.B. evit ar miz o vont :

D'an 20 a viz Genver 1990 da 7e30 e vo kinniget gant Yann-Ber "e vrageù" SALAUN, un novezh gousset d'an broioù-lever, d'an divadelloù ha da c'hoarioù a-bep-seurt war ar yezh, fent ha c'hoazh a vo, hag evit mann ouzhPenn... Diwalliñ memestra, peogwir e-chelldegas drug-bouzelloù ivez ur re golad a choarzhadennoù!

TI AR BREZHONEG 15 rue des Tourelles 75020 PARIS Pg. (16-1) 43.64.63.33

ODACE

Krouïñ un embregerezh.

Ha c'hoant peus da grouïñ un embregerezh deiz pe zeit (pe sevel ur stal-kernvezh)?

Ur menoz peus, met ne ouzez ket digant piv kaout alioù?

Na c'hortoz ket pelloch : peligomz dan dud a ra war-dro an soazdour "ODACE". Ar bellgomziedennoù goustoù gwenneg obet dit (Nn Gwer). Tid bet e penn embregerezhioù, bremati war o leve, a rolo allioù dit evit netra. Bez e-chellor da harpañ betek ma vo savet da embregerezh en he sav-kompez, sikour achantout evit ur reoliadou molestradur, larvar dit pelech aourt pourvezheioù-achant evit pakah lañs.

E Brest, Roazhon ha Kemper bremat eus eus soazdour. Evit Brest ha Roazhon hekpen, ha dindan bloaz, ez eus bet krouet 360 embregerezh : 700 a dud o deus kavet labour evelse.

Dacoust hag-eñ e chouzes kement-mañ : MA STUDIEZ BEMEZ UN DANVEZ BENNAK E-PAD 15 MINUTENN HEPKEN ... E TEU DA VEZAÑ UR MAILH WAR AN DARVÉZ-SE DINDAN 2 PE 3 BLOAZ? Neuze, mard out dedennet kalz gant un danvez bennak, en em lak HIZIV DIOUZHOU da rastelloù levrivioù ha pennadec'h d.b. an danvez-se. Studi an dra-se 15 mn, un eur bemdez, a-benn bloaz e teu da vezal ampart, a-benn 2 vloaz ur mailh war an danvez ... hag e vi preñt da sevel un embregerezh!

ODACE BREST : (Nn gwer) 05.29.14.14

ODACE KEMPER (Nn gwer) 05.29.00.00

ODACE ROAZHON 99.33.66.66

STAJOU WAR AN URZHIAETEREZH

35000 Roazhon Da gaeut titouren skrivit da OSCR-X2000 -Pôle Central - 6 bali ar re Unanet 35043 Roazhon Cedex - pell : 99-35.11.11.

Skol Diwan LANNUON

He doa lidet digoradur ar c'hlas lem-taka stalet a-drugarez da skoazell kuzul aodou an hanternoz ha Ti-Kêr Lan-nuon, d'ar Sadom 2 a viz Kerzu.

KAFEDI-TI KRAMPUEZH
abedenn-noz
A-BEP SEURT

Etre ROAZHON ha DINAN (ul lec'h
plijus, degemer e brezhoneg, 25
mn eus Roazhon !!!)

DEIZIATAER 90

Miz Genver

AN ORIANT : eus an 19 d'an 21 : deizioù Emglev Bro an Oriant.

PARIZ : d'an 20, da 7e30, NOVZEZH VREZHONEK : divadelloù ha c'hoarioù e Ti ar Brezhoneg (15 rue des Tourelles 75020)

SANT MALO : d'an 27 ha 28. STAJ BREZHONEG aozet e kastell La Briantais gant SKOL AN EMSAV (99.38.75.83). Daouaudiù da live an atoregezh.

NAONED : eus ar 1añ d'an 4, GOUEL ALLEVIROU Lennegzh ar broioù alamanek e vo dedenn ar bloaz-mari. Hini Bro-Eizas ivet.

LANDEO : d'an 27, KANAOUENN AN DRASK. Devezh ar sonioù nevezh, 5000 a briozou. Prezegezh aozet gant Oaled Abherve. Grael e vo d'ar Gwener noz 19 a viz Genver da 8 eur hanter en e chomlech nevez 9 str JJ Rousseau (Ti dirak Ostal an Taïdi Begek/Le Pignon Pointu, er straed ma o enni ar sinema Le Royal).

KELAOUENN

E SANT BRIEG
D'AR GWENER 19 A
VIZ GENVER 1990
DA 8 EUR HANTER
DIOUZH AN NOZ E
KOMZO VEFA DE
BELLAING

diwar-benn sonaozourien
e Breizh.

Komzet e vo gant ar brezeggennerez eus geriadur ar sonaozourien emañ-hi o'ch ehouï, hag a vez embannet e derou ar bloaz.

Displegañ a ray penaos eo bet savet al lev, an enklaskoù grael ganet e Breizh hag e-leññioù all evit tennañ eus ankoñach sonaozourien anvezetoch, a-wechou, en estren vro eget en o bro.

Ouzhpenn 200 sonaozour a zo bet ganet, pe o deus bevet e Breizh abaoù Aberlard. Ar re bouezusañ a vo komzet anezhañ ha displegeñ o buhez e-pad ar brezeggen.

Prezegezh aozet gant Oaled Abherve. Grael e vo d'ar Gwener noz 19 a viz Genver da 8 eur hanter en e chomlech nevez 9 str JJ Rousseau (Ti dirak Ostal an Taïdi Begek/Le Pignon Pointu, er straed ma o enni ar sinema Le Royal).

Keniodenn mizou : 20 lur.

KANAOUENN AN DRASK 1990 E LAN-DELO

D'ar 27 a viz Meurzh

Devezh ar sonioù nevez ; 5000 lur a brizou.

MARTEZE EO POENT KLASK UN ANV D'AR SON...

Reolennou :

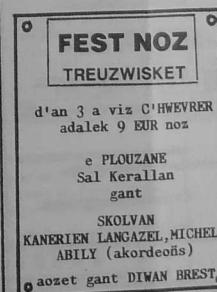
-ur son da zafsahl kan ha diskant.

-gravotenn, plinn, fisel, 20 poz (pe koubiad).

-un tamm kreiz, tre 5 pe 10 poz.

Lakit ar c'helou mat da redek bro.

Kan an Douar, LANDELO

d'an 3 a viz C'HWEVRER adalek 9 EUR noz

e PLOUZANE

Sal Kerallan

gant

SKOLVAN

KANERIEN LANGAZEL, MICHEL

ABILY (akordeoùis)

aozet gant DIWAN BREST.

KENDALC'H KEL-TIEK ETREVROADEL SKOURR BREZH

Kendalc'h ABERTAWE 1990

Un nevezh resisadurioù a zo deuet din diwar kendalc'h ar bloaz a zeu e KEMBRE.

Setu titourot nevez :

Skol veur ABERTAWE (SWANSEA) : 30 a viz Gouern-4 a viz East.

Danvez : An Arzou hag ar broioù kel-bek.

Priz : 135€ (135 lur saoz) +TVA evit bod ha boued e-barzh sita ar skol-veur. Disojijet e oa bet lavaret e vele TVA ouzh-penn.

Tu a zo feurmioù un ti-randri e keria-denn ar studien (4,5,6,8,9 pe 11 den)

4 den : 155€ +TVA

11 den : 255€ +TVA

Goulennete vez ur rackpeant a 20€ a-rack dibenn miz Genver. (Ha n'eo ket e milz Kerzu evit ma oa lavaret a-rack). N'heñer ket bezñ sur e vo plas ma vez reservet gouez Genver pe kreiz miz Chwever.

Tu a zo reserviñ pe kaout titourot o skrivañ diaoultu da : Hugh agen PRICE, Y. Garn, Swanson Road, Lewitha, Florestach, ABERTAWE, CYMRU SAS 4NR (Pg. 0792-586711)

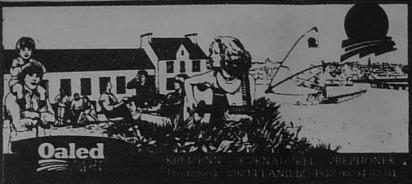
Skodenn-vloaz skourr Breizh ar chendalc'h keltiek evit ar bloaz 1990 a zo 50 lurgall.

Loïk CHAPEL, sekretour skourr Breizh, 5 atraed Berllez, 29210 PLOURIN MONTROULEZ.

bremañ 21

Studi

D'AR 15-16-17 A VIZ C'HWEVRER 90,

Kamp Etrekeltiek ar Vrezhonegerien

Unvaniezh ar Gelenne-rien Vrezhoneg

Ar Falz

Skol Ober

Skol an Hanternoz

Skol an Emsav

a ginnig deoc'h

3 DEVEZH-STUDI WAR AR BREZHO-NEG

Studiañ doc'h hon yezh,
peseut doareou kelenn?

en Oaled TREGLOUOU.

Tri devezh-studi emstummatañ a vo kinnig-
deoc'h gant KAMP ETREKELTIK
AR VREZHONEGERIEN (K.E.A.V.),
UNVANIEZH AR GELENNEGERIEN BREZHO-
NEG (U.G.B.), SKOL AN EMSAV (S.A.E.),
AR FALZ, SKOL OBER ha SKOL AN HANTERNOZ,
eud ar YAOU 15 a viz C'HWEVRER 1990 (adalek kreisteiz gant ar prod pe
morn all da ziv eur) betok ar sadom 17 (betek 5
eur).

Graet e vint e Treglonou (e-kichen
Lanniliz (Bro Leon))(niv. pellgomz :
98.04.07.04).

Aozet eo en tri devezh-studi-se evit
ar gelennerien pe ar skolaerien brezhoneg
hag evit kement brezhoneger a zo gouest da
gaozel ha da lenn brezhoneg hag en dele
chont en em varrekat.

Studiadennou ha dispegañennou a
vo, pleustreut ar war skouerien poelladennou
(sellit ouzh ar roll a zo amaf da heul).

Komzha divizout a chelliññ oberivez
diwar-benn kement danvez pe gudenn a vo
lakaeta-wel ganeoch.

Setu amaf da heul roll ar c'herfenn a vo
kaozeot diwar o fenn (war-bouez ur chenn
bennak).

D'ar Yaou 15 goude kreisteiz :

-Digoradur ha kinnig ar staj

-Skweriou poelladennou :

"diwar-benn an amzeriou-verb ke-
vrennek hag adkevennek (gant Jean-Yves
LAGADEV).

"foneteg savet diwar danvez kente-
liou kentañ "Brezhoneg buan hag aës" (gant
Ivon Ar GAG).

"amzeriou-verb ar prezeg, er yezh
komzeta-vremañ (gant J.Y.LAGADEV).

D'ar Yaou 15 goude koan :

penned -kaoz a-zivout siéranvadu-
rez Breizh (gant Hervé AR BIHAN).

D'ar Gwener 16 diouzh ar mintin :

-an troioù-lavar brezhonek (gant Mar-
tial MENARD).

-kelenn ar frammoù frazennoù dre ar
c'hoariou (gant Morwenna JENKIN).

D'ar Gwener 16 goude kreisteiz :

-studi an anvioù tachennoù (mikroto-
ponimiezh) (gant Frañsez FAVEREAU).

-an taol-mouezh brezhonek (gant
Lukian KERGOAT).

D'ar Gwener 16 goude Koan :

penned-kaoz diwar-bouez al lenne-
gezh vrachonek (da vezñ resaet).

D'ar sadom 17 diouzh ar mintin :

-ar verbouù-skaozell da vare ar
chrennvrezhoneg ha diwezhatoù (gant Alan
BOTREL).

-Ar chudennoù kelenn er c'hwechvet
klas (gant Erwan EVENOU(1))

D'ar sadom 17 goude kreisteiz :

-stummouù dichour an araogennou
dispegezh ag anvioù-gwan perchenneñ (gant
Jean-Yves LAGADEV).

-kendiz diwar-benn ar staj.

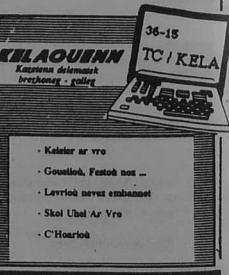
(1) ma ne chall ket Erwan EVENOU
donte vo lakaet daou brantad diwezhaf ar staj
abretoùch.

Lakaet eo bet priz an devezhioù-studi
da 320 lur (hep kontañ pred kreisteiz ar Yaou)
evit ar re a gnero perzh enno eus an ell penn
d'egile. Arabat deoc'h anroukañchaat degas
bep a sach kousket ganeoch.

Evit lakaat hoc'h anv, kasit ur che-
kenn 50 lur rakpee (menegit "Stai emstum-
mañ") da :

**AN OALED TRE-
GLONOU 29214
LAÑNILIZ**

Pg. 98.04.07.04

Studi KEMENNADENNOU

Ar Greizzenn glaskerezh

BREIZH - BROIOÙ KELTIK

Bez amañ ar greizzenn glaskerezh a zo
stag ouzh Kevenn Geltiek Skol-Veur
Roazhon 2 o vont da adkregñ ganthe
devezioù-studi er bloaz-mañ.

skol-veur Roazhon II

Lakaet eo bet an devezh kentañ :

D'ar Sadom 27 a viz Genver

E sañou skol ar Gevrenn Geltiek en
em vodimp (savadur D sollier diwezhaf). Kro-
get e vo gant ar chendivizouù da 9 eur hantor.

War un dro e vo un devezh studi pel-
glenñerezh evit ar studieren : nep a garo e-
touesk ar mestr mat a challo dont da selou ar
prezegennoù ivuz.

Setu amaf roll an divizoù a vo kinniget
deoc'h :

Diouzh ar mintin,

1-Guy CASTEL Marchand FULUP
2-Jean Yves LE MOING Anouï
Iechiou Breizh-Uhel : "embroadur an dif-
tongennou hag an hantervogalennou e
brezhoneg Breizh-Uhel".

Diouzh an abardaez :

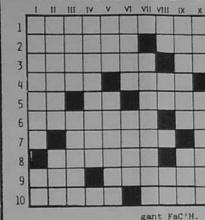
3-Mikael BAUDU
istor ar brezhoneg war ar skinwel.
4-Ronan Ar C'HODIG
ar vot komunour e kreiz Gouelod-Breizh.

Un digarez brav e vo un devezh studi
mañ evit ar re a zo o labouriou ganto war ar
stern evit en em gavout asambles.

Skol Veur Breizh Uhel. Ball
G.Berger 35000 Roazhon.

Lukian KERGOAT

GERIOU-KROAZ GENVER 1990

A-LED

1- Bleuvenn bihan bihan gwenn.
2- Riv - Un taol evit gwelout.
3- Lakant ur dres e-barzh unan all - Ur
mestr mat a challo dont da selou ar
prezegennoù ivuz.
4- Dere - Toulliet e voe ar vaouez ken-
tag gantaf.
5- Gouelod - Ragav - Ar penn kentaf.
6- Darvoudenn - Bin-ne.
7- Hensaf n'eo ket leal.
8- Ur seurz suis herfa d'ober - Kostez.
9- Ur seurz herfa bilhan - Ur wezh oush-
pen.
10- Tapet gant ar remm - Droug ha gau.

gant Fañ'H.

A-SERZ2

1- Feulifiz - Un an kost.

2- Rivi - Pesh a ranker diskorfiñ.

3- Tamm ebet e-gis ur fardadeñen -
Reñv ar ra a veno.

4- Tamm - Breizh.

5- Diavalav - Ober gwastou.

VI. Dindet - Roudenn war-du ar Sternenn.

VII. Leñv ar dud - Evn-preizh - Donezen.

VIII. Soudenn - Evn-preizh - Donezen.

IX. Soueshañ a ra - Pesh dirais.

X. Lauen - Ha koulakouda.

1- ANAOUDKE
2- DIVSKOURA
3- GOPR ROUE
4- FENIANEDB
5- ER TIADMA
6- LMANDOGED
7- GOULIUI
8- EURIAUDTAG
9- REOLEON
10- DOURENNAN

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

I II III IV V VI VII VIII IX X

A N A O U D K E
D I V S K O U A R N
G O P R R O U E
F E N I A N E D B
E R T I A D M A
L M A N D O G E D
G O U L I U I
E U R I A D T A G
R E O L E O N
D O U R E N N A N

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

I II III IV V VI VII VIII IX X

Skrivañ da : AL LIAMM
16, straed des Fours à Chaux
35400 - SANT MALO -

**Lennit
al liamm** A
Kouenant bloaz 120 kur (studieren, tud dilabour :100 kur)

BREMAN NIVERENN 100
MIZ GENVER 1990
TAOLENN

Lizhiri.....2
Niverenn 100 BREMAN.....3
Niveridigezh BOIKOT.....4
Niveridigezh 1990.....5
Ur sell war gil.....6
Unvaniezh ar Gelennor.....7
Diwan Sant Brieg.....8
Diwan Sant Brieg.....9
Manifestadeg SAB.....10
Emgann ha Niveridigezh.....10
Keleier Breizh.....11
Keleier ar Bed.....12
Keleier ar Bed.....13
Keleier ar Bed.....14
Digoadañ bro Vrazil.....14
Meurlarjez e Brazil.....15
Mouezh Amazonia.....16
Un droiad a Wladia.....17
Levrioù nevez.....18
3 skrivagner Iwerzh.....19
Al Lan riv.....20
Kemenadennou.....20
Stajou.....21
3 devezh-studi.....22
Klask 1.....23
Geriou-kroaz.....23

Pennadoù gant Mikael BAUDU
Padrig Herve, SAB, Mark K
T.L., Tugdual Kalvez, Domi
-niq Jolivet, Claudette ar
Gelleg, Loizez Boqueten ,
Iwan Kadore, Anaig Gars ,
Yann Leskildri, Loizez Mahe
Alan Penneg, Herve ar Gall
Fulup Kloareg, Alan Raulet
Anna Kervarc'hieg, Paol ar
Meur, Yann ar Chefeleg ,
Garmenig Ihuello,Kan an
Douar, Lukian Kerroat ha
Far C'hordroc'h. ■

Maketenn gant Jean-Michel
Roynard, Noellenn Louarn ha
Lena Louarn.

Skaozell gant Noela Olier

Luc'hskoedennou gant O.F.
La vie - Lena Louarn - ha
Herve ar Bihan-Paol ar Meur

Rener Breman Mikael BAUDU

Bremañ 8 ru Hoche Roazhon

Kasit ho pennadoù a-raok
an 2 a viz C'hwevrer evit
niverenn 101 Bremañ.

bloavez mat !

bremañ23

